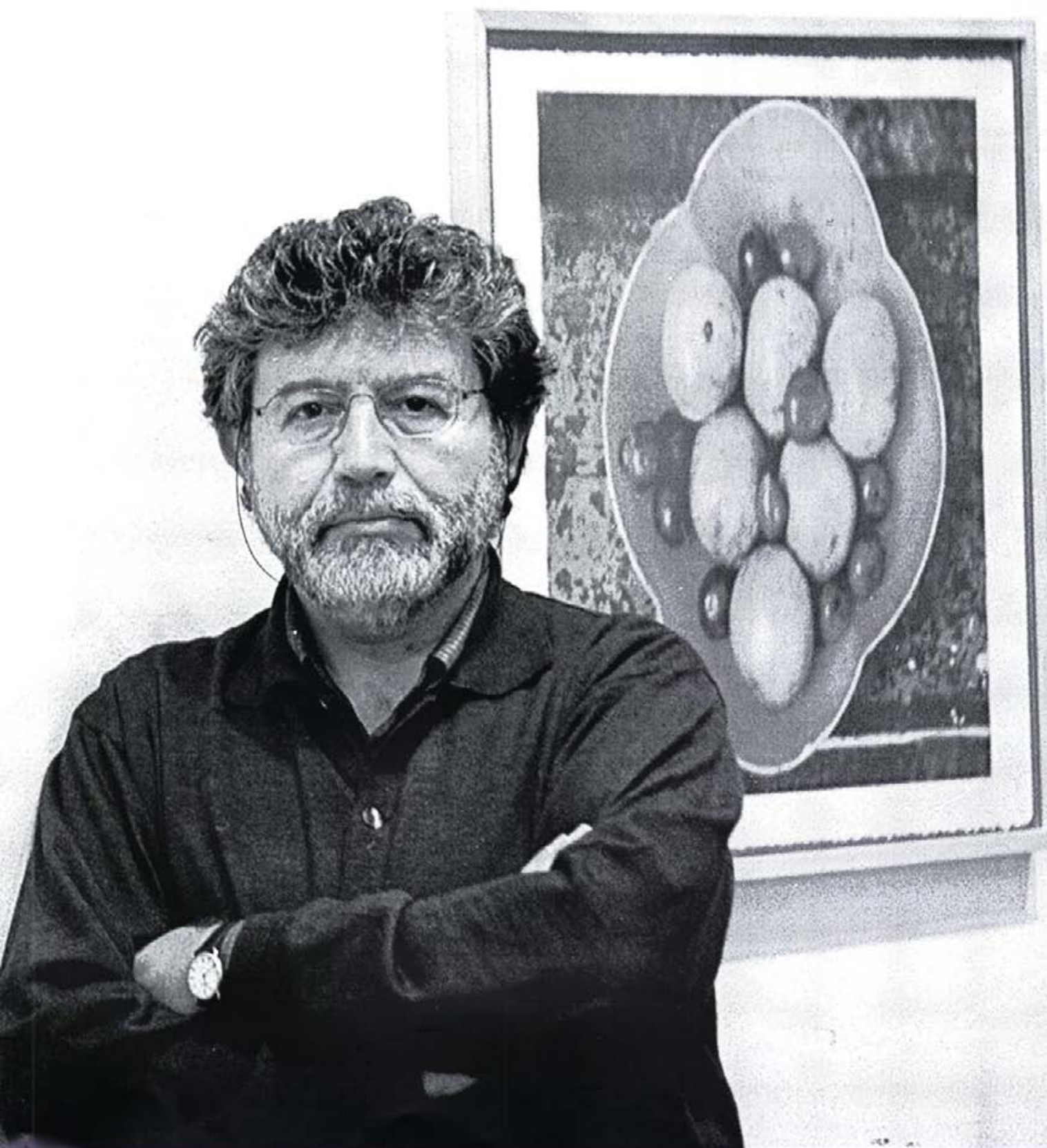




# LLUCMAJOR

de pinte en ample



TONI CATANY, PREMI NACIONAL DE FOTOGRAFIA

100 cl.



25% vol.

**XARO P**  
**d'en**

**CORI**

**F. Vidal**

Elaborado por Destilerias F. Vidal Catany, S.L. - C. San Francisco, s/n.

**LLUCMAJOR (MALLORCA)**

Emb. 1696 - PM Reg. Ind. 7/5497 - Elaborado en España

N.R.S.I. 30.3182/PM

Revista Mensual  
Dep. Leg. PM-350-1981 Any XX



EDITA

Obra Cultural Balear de Lluçmajor

INFORMACIÓ I PUBLICITAT

C/ Bisbe Taixequet, 105 (Lluçmajor)

DIRIGEIX

Catalina Font

COL·LABOREN

Sebastià Alzamora	Ignasi Barceló
Miquel Barceló	Miquel Bezares
Antònia M. Bonet	Lluçia Caldés
Celso Calviño	Francina Capellà
Miquel Cardell	Sebastià Cardell
Joan Clar	Antònia Font
Bartomeu Font	Joana Font
Catalina Garau	Maties Garcias
Miquel Janer	Franc Jaume
Joan Jaume	Coloma Julià
Aina M. Llompart	Antoni Llompart
Jaume Manresa	Llorenç Mascaró
Antoni Monserrat	A. M. Monserrat
Joan Monserrat	Francisca Mut
Guillem Oliver	Jaume Oliver
Margalida Palou	Bartomeu Prohens
Nanda Ramon	Damià Roig
Sebastià Rubí	Josep Sacarès
Miquel Sbert	Tomeu Sbert
Catalina Serra	Joan Socies
Gabriel Thomàs	Arnau Tomàs
Jeroni Tomàs	Antoni Vadell
M. del Mar Vanrell	Bàrbara Verdera
Francesc Verdera	Biel Vich

Amb el suport de



GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura  
Direcció General de Política Lingüística

IMPRIMEIX  
TIRRENA, S.A.

C/ Pintor Joan Gris, 2 - Tel.: 971 55 52 12  
07500 Manacor

El pensament de la Revista s'expressa  
només a través de l'Editorial



# Editorial

## Ara ve Nadal...

Altra vegada Nadal ja és aquí! Partint de les variades lectures que es poden fer d'aquesta expressió i de la realitat que significa, sembla oportú compartir alguns dels sentiments i vivències que ens acompanyaran durant les properes setmanes.

Certament, aquestes variades lectures no sempre són excloents -és veritat que algunes són radicalment contradictòries- però quasi sempre són complementàries o, si més no, coexisteixen en la societat i en l'experiència de tots nosaltres.

En els seu origen, celebrar Nadal significa celebrar el naixement d'un Infant a una cova de Betlem fa uns dos mil anys. Aquest fet té una dimensió clarament religiosa i és associat a les diverses Esglésies que segueixen el seu missatge que d'adult aquest Infant explicà, i l'han propagat, el propaguen i el propagaran com a una bona nova.

Sense participar d'aquesta dimensió, també es pot celebrar Nadal com la festa de la tendresa, dels valors humans, de la justícia, de la solidaritat, de la germanor i de la pau. No hi ha dubte, que la contemplació d'un infant nou nat, es trobi en ell un significat o un altre, porta a una experiència humana i humanitzadora en un intensíssim grau. Són nombroses les iniciatives personals o col·lectives que es mouen a aquest nivell.

Associat a aquesta celebració s'han desenvolupat al llarg de la història un conjunt de cultures i subcultures connectades amb la família, amb la casa, amb el treball, amb la festa, amb la gastronomia, amb les arts plàstiques i musicals, amb el folclore, etc. que constitueixen un verdader tresor antropològic i freqüentment formen part de les arrels de molts pobles i moltes comunitats.

En els darrers decennis, i aprofitant el desenvolupament econòmic i les tecnologies de la publicitat més agressiva i alienant, s'ha associat la celebració de Nadal a la intensificació del consum de bens i productes de tal forma que aquesta dimensió sembla sobreposar-se a totes les altres, suposadament justificada amb la conveniència de fer regals a tothom per expressar el nostre afecte.

En conseqüència, la celebració de Nadal ens ha portat a una celebració molt eclèctica, sovint allunyada d'un sentit o bé religiós i/o humà i humanitzador, i a vegades envoltada d'una inconsciència, hipocresia o irresponsabilitat impròpies.

Sigui com sigui, cal celebrar Nadal des de les arrels més profundes a nivell personal i col·lectiu. Cal celebrar Nadal amb la voluntat d'acostar una mica més la realitat que ens envolta als ideals més elevats -religiosos i/o humans-. Cal celebrar Nadal amb l'emoció que mereix i que cadascú vulgui sentir. Cal celebrar Nadal tenint en compte quin món ens envolta i quins i de quina gruixa tenim motius per avergonyir-nos davant la cova de Betlem o davant qualsevol nou nat dels països que el reben amb misèria, malalties i poques probabilitats de tenir una vida gratificant.

No oblidem que el terme "betlem", que originàriament significa el conjunt plàstic de ceràmiques diverses (cova amb el tres personatges principals, pastors, animals i altres elements commemoratius d'aquell naixement) i té una connotació extremadament positiva i agradable, també ha passat a significar una situació problemàtica o de difícil solució. Això és el que volem expressar quan deim que "tenim un bon betlem".

El Nadal de l'any 2001 hauria d'acostar el "bon betlem" que és el món en l'actualitat a l'esperit de l'autèntic "betlem" i de tots els personatges que l'integren.

Ara sí. Molts d'anys a tothom i que no ens falti l'estel que ens ha de guiar per bon camí com els Reis d'Orient! ♦



## Santa Catalina



Sonadors de jotes i mateixes

Aina Maria Llompart

Dissabte es celebrà el fogueró de Santa Catalina a l'esplanada del Convent, organitzat pel LLAC. A les nou del vespre el grup *Sonadors de jotes i mateixes* començà a animar la gent. El llucmajorer Miquel Sbert sona en aquest grup i fou qui animà a la zona de llevant i amb l'alegria dels sonadors s'ha anat popularitzant a la resta de pobles. El següent grup que tocà fou l'*Espirafoc*. Els germans Puigserver vengueren a les vuit a muntar l'equip de so i encengueren el fogueró. Al cel en Catalí brillava al carrer de Sant Francesc i a la façana del Convent hi havia imatges que giraven gràcies al projector d'en Biel des Cine. Amb el caliu dels músics i dels balladors sopàrem de torrat i bunyols casolans i un poc de vi de barral i herbes dolces de can Vidal. De Santa Catalina a Nadal hi ha un mes i ben aviat serà Sant Antoni a la placeta de S'Arraval. ♦

## Nova empresa municipal de serveis

Arnau Tomàs

Entre els temes que es varen discutir al darrer plenari ordinari mensual de l'Ajuntament de Lluçmajor, es varen aprovar, amb el vot en contra de l'oposició formada pel PSOE, PSM i UM, els estatuts d'una empresa municipal de Serveis que, segons el batle, no suposarà un augment de despeses ni d'empleats municipals, sinó que serà perquè els que ja existeixen tinguin una major ocupació i la ciutat i el terme, una millor cura en tots els seus aspectes de neteja, mediambient i sanitat. L'oposició va justificar el vot en contra per no veure la necessitat d'aquesta nova empresa, que suposarà una nova despesa per al municipi i a més per considerar que els estatuts tenen molts de punts obscurs, alhora que varen criticar que aquests no han estat consensuats per tots els membres de la corporació, "i més tractant-se d'una Societat Anònima", tot i que el batle es va apressar a subratllar que l'Ajuntament tindrà el control absolut d'aquesta empresa.

Un altre tema que tampoc no fou aprovat per unanimitat, perquè el PSM es va abstenir, va ser la determinació de zones turístiques a efectes d'horaris comercials, acordant que el municipi de Lluçmajor és majorment turístic, per la qual cosa hi

haurà llibertat per a tots els comerciants per obrir els negocis a qualsevol hora.

Els altres assumptes, aprovats per unanimitat, són aquests:

- Declaració d'interès municipal de l'Associació del Casal de Joves de Lluçmajor.

- Subscripció d'un conveni de cooperació amb la Conselleria del Govern balear per al finançament de l'anomenat "camí de son Marrano".

- Aprovació de la liquidació del pressupost municipal, amb un superàvit de 183 milions.

- Aprovació d'un conveni entre l'Ajuntament i la CAIB i el Banc de Crèdit Local, per a la realització d'obres en el CP Rei Jaume III, amb un pressupost de 371 milions de pessetes. ♦

## Presentació de Mula Morta

Dia vint-i-nou del mes passat es presentà a la Llibreria Quart Creixent el darrer llibre de poesia de Sebastià Alzamora: Mula Morta; en aquesta ocasió el presentador fou Gabriel Janer Manila, el qual feu un recorregut pels diferents aspectes que conformen l'obra, per l'estil d'Alzamora, per la força que tornam a descobrir-hi. L'autor, enmig d'un públic nombrós entre el qual abundaven els amics, acabà la presentació tot recitant alguns dels poemes del llibre, però l'acte no es tancà aquí sinó que continuà amb un poc de vi, un poc de coca i una mica de conversa. ♦

## Nota de la Redacció

A l'entrevista Una visió històrica del Cinema on deia: D. Miquel Mújer, havia de dir: D. Miquel Mòjer; i on deia: A Lluçmajor el cine va tenir molta és de l'any 1902..., havia de dir: A Lluçmajor el cine va tenir molta importància. La primera referència és de l'any 1902, quan es va inaugurar el teatre Mataró. ♦

PERRUQUERIA

Finna

C/. d'E. Vall, 49

Tel. 66 11 58

## Nova oficina de "Sa Nostra" a Lluçmajor



Llorenç Clar, Delegat de l'Oficina; Fernando Marquès, Sots-Director General; Bernat Borràs, Director de Sucursals i Jaume Puigserver, Rector de la Parròquia

El passat 15 de novembre es va inaugurar una nova oficina de "Sa Nostra", Caixa de Balears, a Lluçmajor, situada a la Ronda de Carles V, 13, cantó amb Cardenal Rossell.

A la inauguració assistiren D. Lluç Tomàs, batle de Lluçmajor, D. Jaume Puigserver Capellà, Rector de la Parròquia de Sant Miquel, D. Fernando Marquès, Subdirector general, D. Bernat Borràs, director de sucursals, D. Pedro Moll, cap de Zona i el delegat de l'oficina, D. Llorenç Clar juntament amb la sots-delegada, D. Isabel Torres Portell, amb la resta d'autoritats i un nombrós públic.

Amb l'apertura d'aquesta nova oficina, "Sa Nostra" té com a primordial objectiu l'atenció al client mitjançant un tracte personalitzat i amb la finalitat de millorar el seu servei.

L'oficina disposa de personal especialitzat i es veu dotada de caixer automàtic. Les seves dades són: [WWW.sanos-tra.es](http://WWW.sanos-tra.es). Oficina 229 Lluçmajor-Ronda Carles V. Ronda Carles V, 13. Telèfon: 971-66-92-19/Fax: 971-66-92-20. 07620 LLUCMAJOR. ♦

## Eleccions al Centre de Dia

El 28 de novembre es va realitzar la votació per a representants a la Junta de Govern del Centre de Dia o de la Llar de la 3a Edat de Lluçmajor del C. Jaume I.

Dels 1.030 socis que formen el cens electoral participaren a la votació 258 electors i les nou persones que es presentaren a les eleccions obtingueren aquesta relació de vots:

### Junta de Govern

Càndida Coll Tomàs (170)  
Miquel Morell Burguera (121)  
Bartomeu Tomàs Mòjer (99)  
Antoni Salvà Ferretjans (71)  
Gabriel Barceló Puigserver (59)  
Bartomeu Quetglas Fiol (42)

### Suplents

Pedro Antich Barceló (39)  
Bartomeu Tomàs Tomàs (34)

Vuit dies després de la votació es constituirà la Junta i es distribuïran els càrrecs directius. ♦

## Si tiene dificultades para oír bien, LE VAMOS A AYUDAR

La pérdida auditiva es algo gradual e indoloro, por eso es difícil darse cuenta. En muchas ocasiones son los familiares o amigos los que nos alertarán sobre ella.



**OÍR BIEN  
MEJORA SU  
CALIDAD DE VIDA**



*Ponemos a su disposición todas las tecnologías para que no se pierda ningún detalle. Audífonos discretos (todo dentro del oído) personalizados a su anatomía y pérdida auditiva.*

**Le ofrecemos un chequeo  
auditivo gratuito y sin  
compromiso y asesoramiento  
personalizado en caso de  
que se detecte alguna  
disfunción.**

## SERVICIOS AUDITIVOS PROFESIONALES



**OPTICA  
LLUCMAJOR**

Plaça Espanya, 24 - Tel.: 971 66 17 17  
07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

**Para su comodidad, llámenos para concertar cita**

## “Allò que el vent se'n dugué”

*La tempesta dels dies 10 i 11 de novembre va arrencar més de 13.000 arbres*

F.V.F.

Fotos: C. Julià

Llucmajor i el terme municipal no varen ser cap excepció. El temporal que va assotar Mallorca els dies 10 i 11 del passat mes de novembre va deixar el camp i la garriga arrasada. Les primeres estimacions, a falta de conèixer els danys causats definitivament, causats pel vent huracanat i les fortes pluges, situen en devers tretze mil els arbres arrencats, sobretot pins, ametllers i garrovers.

Llucmajor és el municipi mallorquí que ha perdut un major nombre d'arbres, seguit de Santa Margalida (10.000), Campos (9.200), Porreres (8.000). El vendaval i la pluja també varen provocar danys en el material mobiliari del camp municipal d'Esports, en explotacions agrícoles i edificis. Els afectats pel temporal han tingut l'oportunitat de presentar a les dependències de la Casa de la Vila, les relacions i certificats dels danys amb el propòsit d'accedir a les distintes línies d'ajuts oficials.

Després del seu pas devastador, el temporal va deixar també un altre gran problema: netejar, adecentar les zones assolades. Brigades de treballadors forestals i municipals fan hores extra amb les motoserres per tal de deixar nets els nombrosos camins que conformen l'extensa xarxa viària de camins de foravila llucmajorers. Ara, el problema més greu és per als propietaris de finques. No tenen mitjans per netejar els seus pinars i sobretot, els manca temps.

Molts afectats esperen que les administracions s'encarreguin de realitzar aquestes tasques perquè si no és així, a la primavera vinent els arbres continuaran amb els arrels enlaire en el lloc en què foren abatuts pel vent amb el risc que això suposa, segons adverteixen els responsables de Medi Ambient, d'incendis forestals o que es propagui la plaga de l'escarabat perforador de pins.

En espera que el Govern concreti les quantitats a rebre per cada arbre perdut, algunes serradores han mostrat interès per absorbir part de la gran quantitat de llenya sempre que els troncs es facilitin d'acord amb unes



mesures establertes per a la comercialització de la fusta. Una altra part es destinarà a llenya per a ximeneia men-

tre que les branques s'eliminaran per compostatge o senzillament mitjançant fogueres sempre que sigui possible. ♦



Xarxa  
de Biblioteques  
de Mallorca



Consell  
de Mallorca



**Biblioteca Pública Municipal de Lluemajor**

Plaça Espanya, 46 1r

Telèf. 971.661018

Horari: De dilluns a divendres de 16 a 20h.

Dimarts, dijous i dissabtes de 10 a 13h.

## NADAL A LA BIBLIOTECA

Dissabte 15 de desembre a les 11'30

Espectacle de màgia !!!

# Veure per no creure.

- \* Premsa diària i revistes
- \* Préstec interbibliotecari
- \* Servei de Fotocopiadora
- \* Consulta i préstec de llibres, vídeos i cd's
- \* Activitats de dinamització



## Inauguració del monument a la cordialitat



Grup d'expositores a la Capella Antiga de S'Arenal

### Tomeu Sbert

Dia 14 d'aquest mes de desembre s'inaugura el monument a la cordialitat; serà situat dins la zona de s'Arenal-Palma, a la confluència de l'Avinguda de les Meravelles i carrers Mar d'Aral i Fra Joan Llabrés Ramis, devora La Porciúncula. És una idea del ja difunt hotelier Lluís Riu Bertran, amb el beneplàcit de tota la gent de l'hosteleria dels termes de Llucmajor i de Palma.

Cordialitat és com dir afecte, amabilitat, franquesa, sinceritat. Això és el que ha volgut plasmar al monument

l'artista escultor Jaume Mir, segons hem pogut veure al seu estudi de Ciutat. És la figura d'un cambrer, de dos metres d'alçada, que, amb els braços oberts, rep a cada turista al peu de la seva feina. La idea de Lluís Riu ha fet que els seus familiars, la vídua Pilar i els fills, Carme i Lluís, ha estat dur a terme l'obra. Aquesta és de pedra i marès i pagada per l'esmentada família, amb alguna col·laboració municipal.

L'escultura és un homenatge a tots els treballadors de l'hosteleria, però especialment a aquells cambrers dels

anys cinquanta i seixanta, que moltes vegades supliren la manca de professionalitat amb un agradable somriure, mans obertes i un aprendre des del primer dia el nom propi dels clients. I és que a les persones res no ens agrada més que ser cridats pel nostre nom.

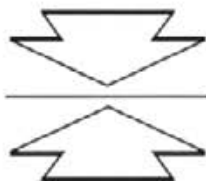
Enhorabona i benvingut aquest monument a la cordialitat.

### Un hivern a Mallorca

Ens informen des de l'Associació d'Hotelers de la nostra zona que ja torna a estar en marxa la campanya "Un

### CENTRE RECONeixEMENT MÈDIC - PSICOLÒGIC

Antoni Isern Oliver



CERTIFICATS MÈDICS  
PER AL PERMÍS DE  
CONDUIR I D'ARMES

OBERT ELS DILLUNS  
de 17'30 a 20 hs.  
C/ Antoni Garcias 1-A  
Tel. 66 22 82 (Llucmajor)

### METGE OCULISTA

Dra. Núria Busquets  
(EQUIP CLINICA JUANEDA)

CITA PREVIA  
Tel. 66 22 82 - 28 94 58



hivern a Mallorca". Es tracta d'una sèrie d'actes encaminats a fer-ho passar el millor possible als turistes que ens visiten a l'hivern, en especial les persones majors. Això contribueix a desestacionalitzar un poquet l'acumulació de turistes de l'estiu amb la massificació que suposa.

Dins els actes d'"Un hivern a Mallorca" s'inclouen visites als mercats dels divendres a Lluçmajor i a l'Església Parroquial, així com als punts d'interès cultural. Hi haurà concerts a la sala de convencions de l'edifici dels hotels al carrer Marbella, que començaran a les 5 de l'horabaixa i seran pel mes de desembre els dies 6, 13, 20 i 27. Pel mes de gener, els dies 3, 8, 10, 15, 17, 22, 29 i 31. Pel febrer, els dies 5, 7, 12, 14, 19, 21, 26 i 28 i pel març els dies 7, 14, 21 i 28.

### Gran Carnaval

El carnaval Platja de Palma i Lluçmajor, que ja fa quasi una trentena d'anys que se celebra, excepte l'any passat, torna enguany amb més força que mai. Serà pel febrer i és organitzat per l'Associació d'Hotelers. Durant moltes edicions el Carnaval ha estat la festa estrella d'aquesta ampla àrea metropolitana que ens ocupa: S'Arenal-

Platja de Palma-Can Pastilla. A més, hi haurà altres manifestacions carnavalesques que ja comentarem més endavant.

### Medalla de Plata del Foment de Turisme de Mallorca

Al sopar de gala que cada any ofereix el Foment de Turisme de Mallorca es varen fer entrega de diferents premis i distincions. Entre ells hem de destacar la medalla de plata a l'hotel de S'Arenal, Pere Canals Morro, pels seus mèrits al llarg de la seva vida en la promoció turística, com el cicloturisme, l'associacionisme empresarial i turístic, benefactor de l'esport i organitzador de moltes altres activitats.

### Breus

- Als 70 anys d'edat ens ha deixat per sempre l'industrial forner Joan Amer Lladó. Que descansi en pau.

- Als que els agrada l'excursionisme, a S'Arenal podeu contactar amb Joan Rojas, al telèfon 971-44-17-99, durant horari comercial.

- Miquel Contestí Cardell encapçala la classificació de la recerca de l'Arenaler de l'Any. A més hi haurà sis

persones que rebran diploma d'honor.

- A l'antiga Capella de S'Arenal se celebren una sèrie de conferències, sota el lema "Fe i Cultura". Els mateixos dies es va fer una exposició de l'obra pictòrica d'algunes alumnes de Maria A. Noguer com són Joana del Río, Catí Sánchez, Maria del Carme García, Maria Ruiz i Pepa Belmonte.

Molts d'anys i bons! ♦



### Lluçmajor Serveis Informàtics s.l.

Domingo Alcalà Martínez

C/ Major, 107 07620 - Lluçmajor

E-mail: llucmajorserveis@terra.es

www.llucmajorserveis.com

Tel./Fax 971120797 / 609784220

# Comercial Balear

- Jerseis, polars
- Parques, pantalons
- Sostenidors, calces, faixes
- Xandalls, roba de nin
- Llençols de franel·la
- Camises
- Roba interior
- Slips, texans
- Mantes
- Falde camilla

**I molts més articles...**

**Vos desitjam unes Bones Festes  
i un pròsper Any Nou**

C/. Músic Joan Xamena, 10 - Tel.: 971 12 01 73 (Lluçmajor)

# FABRICA DE JOIERIA GARAU

(Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)



*Haz que nunca olvide  
estas Navidades*

*Un diamante es para siempre*

**OFERTA ESPECIAL**

## NADAL I REIS

Brillants i Diamants de  
totes les talles, 1<sup>a</sup> qualitat

Joies d'estil mallorquí

Descomptes especials  
en tots els articles de  
Plata de 1<sup>a</sup> llei

  
**FESTINA**  
ORO

  
**LOTUS**  
ORO

  
**VICEROY**  
ORO

# Bones Festes!

C/. Born, 29 - Tel. 66 04 03 - LLUCMAJOR

## Toni Catany, Premi Nacional de Fotografia

El fotògraf llucmajorer aconseguix el guardó del Ministeri d'Educació, dotat amb dos milions i mig de pessetes.

Francesc Verdera

Toni Catany fou guardonat el passat dia 29 de novembre amb el Premi Nacional de Fotografia, atorgat pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esports, i dotat amb dos milions i mig de pessetes. El fotògraf llucmajorer, que fa uns mesos havia rebut el premi Nacional d'Arts Plàstiques, atorgat per la Generalitat, ha arribat a un acord amb el Govern balear i els mallorquins tendrem per Setmana Santa i Pasqua l'oportunitat de veure la gran exposició que va fer al Museu Nacional d'Art de Catalunya.

Les dependències de "La Misericòrdia" albergaran "L'artista en el seu paradís". L'Edèn de Catany ve integrat per 160 instantànies que parlen en imatges d'una vida dedicada a la fotografia. En aquestes mateixes dates, la Fundació Miró allotjarà una mostra "complementària" amb polaroids de petit format, retrat, paisatge i illes.

El llucmajorer que viu i treballa a Barcelona, va començar la carrera professional com a "free lance", amb sèries de reportatges per a revistes i periòdics, entre ells sobre Israel, Egipte i Balears, publicats a "Destino" i a "La Vanguardia". A finals dels 70 va experimentar amb cal·lotips, una tècnica molt primitiva que consisteix a utilitzar un paper sensibilitzat per obtenir un negatiu i després aconseguir una còpia per contacte. Amb les textures que va aconseguir amb aquesta tècnica, Catany va imprimir a les seves imatges un aire misteriós i anacrònic.

Des d'aleshores ha derivat cap a mètodes més moderns, com la digitalització dels originals, sempre dins d'una obra fotogràfica intemporal que moltes vegades retoca amb colors pàl·lids, amb una gran semblança als quadres hiperrealistes. Toni Catany ha recollit amb la càmera bodegons, tema al qual va dedicar deu anys, nuus, especialment en una sèrie de cossos masculins, retrats i imatges dels múltiples viatges que ha realitzat.

D'ençà de la seva primera mostra,



Oliver. Barcelona, 1994

el 1972, ha realitzat més de cent exposicions individuals i altres tantes de col·lectives per tot el món. A més a més, la seva obra ha estat recollida en cinc llibres entre 1987 i 1994. L'any 83, publicava una recopilació de fotografies d'un altre llucmajorer, Tomàs Monserrat, "es capellà d'es Rafalet",

qualificat per Catany de "retratista d'un poble". Una reproducció de més de dues-centes plaques que perpetuaren imatges de persones que visqueren a Llucmajor en el període que va entre els anys 1900 i 1925.

Entre els reconeixements obtinguts pel fotògraf llucmajorer destaca el nomenament de Cavaller de l'Orde de les Arts i les Lletres de França, el 1991, any en què també aconseguia el Premi del "Libro en les Recontres Internationales de la Photographie des Arts" per "La nova Mediterrània", que també va ser distingit per la Generalitat de Catalunya com el millor llibre il·lustrat.

Fa uns mesos, Antoni Catany era guardonat amb el Premi de Belles Arts de la Generalitat i, coincidint amb la celebració de les passades fires, fou distingit per l'Espigolera, que concedeix l'Ajuntament de Llucmajor. Mentrestant, els llucmajorers estan en espera de poder veure una exposició de l'artista a Llucmajor. Per ventura aquest any que ve en tendrem l'oportunitat. ♦

11

### VIDEOMATIC IL·LUSIONS

Passeig Jaume III, 2 A (delante estatua Jaume III)

Tel.: 971 12 03 18 - 24 h.: 649 03 19 27

#### Horario:

Lunes, miércoles, jueves y domingo de 17 a 21 h.

Viernes y sábado de 10.30 a 13.30 h. y de 17 a 21 h.

Martes cerrado



#### VIDEOCLUB 24 HORAS

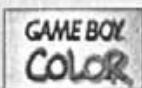
VHS - DVD - Videojuegos

Alquiler interior

Los mejores estrenos a los mejores precios

#### VIDEO JUEGOS

Accesorios • Alquiler consolas • Venta juegos y consolas



#### SERVICIOS

Telefonía fija • Internet TV • Banca electrónica • Seguros coches

#### ELECTRODOMÉSTICOS

Especialistas en "Cine en casa"

HI-FI - TV - DVD - VHS

Accesorios



## AC Capocorb 5è aniversari

Pilar Reiona

Enguany l'Associació Cultural Capocorb compleix el 5è aniversari. Aquesta associació encetà les seves activitats amb la creació de l'Escola de Ball de Llis Capocorb a Lluçmajor, i n'ha realitzades d'altres durant aquests cinc anys.

### Classes de ball de bot:

- Col·legi Sant Bonaventura (iniciació, 2n i avançat)
- Escola pública Rei Jaume III (iniciació i 2n)
- Randa (iniciació i 2n)

### Cursos monogràfics de ball:

- fandango menorquí
- fandango mallorquí
- mateixes (professor: Pere Mata-males/Manacor)

### Ha organitzat ballades anuals al poble de Lluçmajor:

- febrer/Dijous Llarder. Ball de des-fresses
- juny/Final de curs

### Lluçmajor 1999, 2000 i 2001

- taller de ball de bot
- participació de Capocorb a la ballada

Amb el grup de música Capocorb ha participat a les festes de Lluçmajor de cap a cap d'any amb la realització de diferents ballades i ha tocat a altres pobles de Mallorca. Ara preparen l'en-



registrament d'un disc.

També s'ha creat la colla de xeremiers de sa Marina que des de l'any 2000 ha fet actuacions a Lluçmajor, a altres pobles de Mallorca i a Catalunya.

Hem de dir, emperò, que totes aquestes activitats i vivències han estat possibles gràcies a l'èxit de participació dels alumnes que, a més, sempre han col·laborat en l'organització de totes les trobades.

Amb tot plegat, la AC Capocorb ha contribuït a la consolidació de la ballada oberta a Lluçmajor. D'aquesta manera tothom que vulgui pot participar del ball d'una forma personal i creativa

amb qualsevol grup de música tradicional. Podem constatar que els balladors de llucmajorers s'han fet lloc a les ballades d'arreu de Mallorca, en les quals prenen part de forma molt activa.

El 29 de novembre passat, al pati del col·legi Sant Bonaventura, ho vàrem celebrar entre amics i simpatitzants amb una bona xocolatada, acompanyada d'una ballada en la qual participaren els Xeremiers de sa Marina i els grups Capocorb i Copeo de Sineu, amb la col·laboració especial de Paco del Salto.

Enhorabona a tots!!! ♦



**MAGATZEM**  
MAGATZEM SES FORQUES, S.L.



**DOS ANYS AL SEU SERVEI**

C/ Doctor Fleming, 10  
Tel. 971 66 21 14 - Fax 971 66 28 16  
07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

# Llucmajor va estrenar la ruta cicloturística

*Sis camins han estat reformats per crear el circuit del cicloturisme*



*Jaume Salvà i Guillem Timoner, dos veterans del ciclisme mallorquí*

## Coloma Julià

El 24 de novembre unes 300 persones inauguraren la ruta cicloturista de Llucmajor, la primera d'aquestes característiques a Mallorca. Un circuit de 35 km per camins rurals d'Establlits de S'Àguila, d'es Palmer i de Betlem.

El president del Govern de les Illes Balears, Francesc Antich, amb la indumentària típica d'un ciclista professional, va iniciar la marxa esportiva i darrera ell tota la comitiva, on hi figuraven un bon grapat de professionals del ciclisme i també moltes autoritats, com el batle de Llucmajor, Lluç Tomàs; el conseller de Presidència, Antoni Garcies; el conseller de Turisme, Celestí Alomar; i els regidors de l'Ajuntament: Toni Cantallops, Joan J. Maestre, Joana Ll. Mascaró, Biel Pons, Joan Puigserver, Coloma Ramon...

A la marxa esportiva d'estrena de la ruta hi assistiren ciclistes aficionats, llegendaris i professionals. Entre els llegendaris va destacar la presència d'Antoni Karmany i de Guillem Timoner, 6 vegades campió del món, i entre els professionals actuals poguérem veure en Joan Llaneras, na Margalida Fullana, n'Antoni Colom, en Joan Horrach, n'Antoni Tauler i en Miquel Alzamora.

La volta es va convertir en un agradable passeig per fora vila, sense competitivitat ni rivalitat; es va iniciar a les 11 davant la policia local i va arribar a la meta, devora els talaiots de Capocorb, prop de les 12, després d'haver recorregut 13 km.

A l'arribada es repartiren camise-



*Més de 200 ciclistes inauguraren la ruta cicloturista de Llucmajor*



*Joan Llaneras, Campió del Món i Campió Olímpic; Andreu Canals, president de la Federació Balear de Ciclisme; Margalida Fullana, Campiona del Món Mountainbike; Lluç Tomàs, batle de Llucmajor; Francesc Antich, president del Govern IB; Joan Horrach, de l'equip portugués Maia; Tiffany Blackman, directora d'Ibatur i Toni Tauler, de l'equip Kelme*

tes commemoratives de la inauguració, amb el logotip de la ruta i els seus itineraris.

Tant el president com el conseller de Turisme destacaren la importància d'aquest tipus de projecte, en el qual

s'hi han invertit 100 milions de pessetes. Amb aquesta reforma s'han asfaltat sis camins rurals, per poder fomentar el turisme esportiu i donar a conèixer el paisatge i l'etnografia del municipi de Llucmajor. ♦

## Grup Joves Bona Ventura

*Intercanvi entre el grup d'esplai XIROI (Son Ferriol)  
i el grup de joves Bona Ventura (Llucmajor)*



Catalina M. Cerdà (Coordinadora)  
Fotos: Coloma Julià

El passat 1 de desembre arribà a Llucmajor tota la Cort del Rei Jaume III, carregada d'il·lusions per transmetre a tots els nins i nines provinents dels grups d'esplai Xiroi i grup Joves Bona Ventura.

Els més petits s'ho passaren d'allò més bé realitzant activitats a la placeta del Convent amb les dames i els cavallers del Rei En Jaume. Els més grans, trobaren diferents personatges pel nostre poble; va ser una gimcana ben divertida! (els cuiners de la Cort ens demanaren ingredients per fer panades, uns pescadors ens feren pescar, el Rei i la Reina ens feren recollir aigua, hi hagué proves físiques, un mag que tenia pols màgica...)

En el marc de la placeta del Convent, ens esperava un bon dinar, preparat per les nostres supersimpàtiques i col·laboradores mares. Després d'haver dinat ens ho passarem molt bé ballant i cantant amb un grup d'animació que ens suvençionà l'Ajuntament.

A les 16,30 h el grup de Joves Bona Ventura entregava a cada membre del Xiroi, un petit obsequi realitzat per nosaltres mateixos, per tal que en tenguessin un record.

Tots contents ens diguérem adéu. El proper trimestre, el grup Joves Bona Ventura visitarà l'esplai Xiroi. Ja us contarem les properes aventures del Rei En Jaume.

Volem donar les gràcies al grup Xiroi per haver acceptat i col·laborat en aquesta diada, a la Policia local per les corregudes que els fèrem fer dissabte al matí!, als comerços i les persones que col·laboraren al gimcana, i a tots aquells que de manera gratuïta dediquen el seu temps a aquesta gran tasca que és el voluntariat. Perquè no es cansin mai. Entre tots feim possible el grup d'esplai! ♦

**majorset**  
perruqueriaunisex

antònia isern

c/ major, 7 07620 Llucmajor  
tel. 971 661 359

## CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

### HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)

Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)

Divendres horabaixa (16'30 a 20h)

Carrer Antoni Maura, 2  
Tel. 971 66 20 17 - LLUCMAJOR





## Aina M. Llompарт, Presidenta de l'Associació Casal de Joves

Coloma Julià

**Quan es va constituir l'Associació de Joves de Lluçmajor?**

Va ser constituïda legalment dia 30 d'octubre del 2001. Les arrels d'aquesta iniciativa foren un grup d'al·lots que pel seu compte començaren a recollir firmes per a un Casal de Joventut l'any 1998. A la Parròquia hi havia un grup preocupat per les mancances socials de Lluçmajor i preparava la celebració dels 700 anys de la vila. Gràcies a la iniciativa juvenil i parroquial es començà a reunir un equip format per grups parroquials, entitats culturals, associacions de pares, padrins i joves. La proposta fou exposada amb una exitosa recollida de firmes i amb una petició a tots els grups polítics de l'Ajuntament per fer un Casal de Joves, proposta realitzada abans de les eleccions de 1999. Crèiem llavors que la gestió l'havia de fer l'Ajuntament. L'any 2000 fou un any de festes però els joves continuaven al carrer. Foren alguns membres de la tercera edat que basant-se en el funcionament dels seus clubs proposaren fer una associació i com a tal reclamar un espai i recursos a totes les institucions.

**Com s'ha constituït aquesta Associació?**

Partint de l'impuls dels joves i seguint pel voluntariat de la parròquia -Damià Roig i Maria Calviño entre d'altres-, passant per la saviesa de la tercera edat arribam a l'esforç de les associacions de mares i pares. Les AMPA del Col·legi Sant Bonaventura, de Ntra. Sra. de Gràcia, del Col·legi Públic Jaume III i del IES Lluçmajor sumen 1.515 socis. Així Llorenç Forteza, Aina Garcies, Margalida Artigues i Francesc Mir entre d'altres representants de les AMPA han fet arribar la preocupació i la participació dels pares en aquest projecte. Tan sols cal afegir la col·laboració de l'OCB, del LLAC i del Club d'Esplai Sant Bonaventura. Els més joves que hem participat en la constitució del Casal hem estat designats als càrrecs de més representació de la Junta Directiva: Miquel Pou (LLAC) és Secretari, Maria dels Àngels Servera



(Club Esplai St. Bonaventura) és Vice-Presidenta i Aina Llompарт (LLAC) Presidenta. Evidentment tots els representants de les entitats pertanyents al Casal de Joves són Vocals i excel·lents portaveus de la Junta Directiva del Casal ja que aquest està dirigit per l'esforç conjunt.

**Com es durà a terme aquest projecte?**

Hem inscrit l'Associació a l'Ajuntament i el passat ple del 29 de novembre va ser declarada d'Interès Municipi-

pal. També hem sol·licitat a l'Ajuntament que ens concedeixi un local social adequat a les necessitats d'una Associació d'aquestes característiques. La resposta ja era coneguda perquè ens havíem reunit abans de l'estiu amb el batle Lluç Tomàs i la regidora Antònia Sunyer. Així ja fa uns mesos que el batle està estudiant el lloc per ubicar el Casal. Acordarem que l'Ajuntament aportarà dos membres a les reunions del Casal per així respondre a les seves necessitats i farem feina conjuntament amb la regidora d'Educació, Antònia Sunyer i el Centre d'Informació Juvenil.

**Quin paper tendran els joves en el Casal?**

Es crearà un òrgan format pels mateixos socis-joves. Els majors de trenta anys han de ser minoria dins l'òrgan assembleari esmentat. Per tant el paper dels joves és d'impulsar el Casal i aportar propostes, tant d'organització i supervisió de les pròpies normes, com de tasques i fins del mateix Casal. Com funcionarà és una incògnita encara, com a tot experiment nou, però segur que ens equivocarem si no ho provam. Finalment vull dir que estam oberts a qualsevol suggeriment per millorar el Casal de Joves que desitjam inaugurar aviat. ♦

15

EURO - IDIOMAS

# Lluçmajor

*Aprenen idiomes amb grups molt  
petits amb professors amb experiència  
nadius i llicenciats*



Acadèmia d'Idiomes  
Carrer Rei Jaume II, 48 • Lluçmajor • Tel. 66 11 33



### Portals sota la pluja

Miquel Cardell

El primer dia d'un altre Desembre s'acomia de la vila desplegant sobre les teulades la seva cerimònia de transparències celestes, roses i morades, de colors sense nom que mir per la finestra balconera. La casa alena una atmosfera de joiosa placidesa, de serenitat perfeta que hi escampa potser la música d'una sonata de Bach que, poc a poc va prenent cos, malgrat els esforços del jove violinista s'enxarxin a vegades als acords i els arpegis que dibuixen tota la saviesa i tot el gruix d'una polifonia quasi impossible.

En rebotar per corredors i estances, la melodia troba aquests dies, aquí i allà, la novetat d'alguna taca d'humitat fins ara inexistent. Són els rastres de la tempesta de vent i pluja que es va abatre sobre l'illa deixant-hi el conegut rastre de mort i desfeta: pinars sencers arrabassats, línies elèctriques i telefòniques en orris, platges i passeigs marítims desapareguts com un recordatori de l'absurditat de posar límits a la mar i l'etcètera que tots coneixem.

Els més vells de la vila han dit en més d'una ocasió que, d'ençà de la malifeta de Dragados amb les aigües i el clavegueram, les cases de Lluçmajor han tornat humides, que l'aigua que ha fugit i fugit de les canonades amara el subsòl urbà i afecta cellers, trespols i parets; però resulta innegable que la su-

ma de les pluges d'aquesta tardor ha escrit a les parets de moltes cases símbols que en recorden les fragilitats, les minúscules clivelles, aquella teula que els picapedrers de veïnat o els moixos varen moure... I ha tornat a suscitar tertúlies sobre el temps que ja no és el que era, i que potser haurien de recordar que l'Estat Espanyol és el que menys ha fet d'Europa per reduir l'emissió de gasos contaminants, o que aquells USA que tant prediquen contra el terrorisme, ara que els cou, són el país més contaminador del món, i s'han negat en rodó a adoptar els convenis internacionals que pretenen evitar l'escalfament de l'atmosfera i el canvi climàtic que comporta... que té i tindrà cada vegada més com a resultat un augment de fenòmens climàtics extrems.

\* \* \*

Cada pic que la pluja arriba o amenaça d'arribar a la vila, els carrers s'omplen d'aquests curiosos artefactes que serveixen per protegir les portes de l'aigua, que solen tenir la forma d'un bastidor de fusta rectangular que subjecta una làmina de plàstic, i que en les versions més sofisticades tenen varis fulls units per frontisses destinades a facilitar el trànsit pels portals.

Tot i que tota la vida hem vist portams protegits clavant-los làmines de giny o de llautó, que a vegades tenen

un matís ornamental i artesà innegable, i que podria ser-ne una mena de precedent, aquest és en bona mesura un fenomen relativament recent. Un fenomen que dona als nostres carrers una aparença singular, una mica sorprenent i, si m'apurau, onírica. Aquestes barres, barricades o paraigües de portal, en conjunt, es poden mirar com el que algun crític d'art desenfeinat podria anomenar una intal·lació popular, col·lectiva i, en el fons, inconscient, donat que necessita l'ull de l'espectador per adquirir aquesta qualitat de manifestació plàstica, aquesta intenció estètica, ja que la seva motivació inicial és d'ordre estrictament utilitari i pragmàtic.

Pot ser fins no fa molt, quan la pluja superava certes proporcions, s'intentava evitar la seva entrada a les cases amb provisionals barreres de sac... Però no puc deixar de demanar-me si aquesta moda de les barreres obceix a una mena de necessitat nova: tal vegada una suma de factors l'ha fet necessària, factors com ara l'acumulació de capes d'asfalt que fa els carrers més bombats i concentra l'aigua devora les aceres... on es troba cegats els embornals d'un sistema de recollida de pluvials que no funciona, i d'on uns cotxes que, sense aturall i pot ser massa aviat, no s'aturen de passar n'aixequen onades i esquitxos que van a pegar a les portes.

Amb tot, em fa l'efecte que la cosa

16

*Maria Clara*

Boutique

Atenció especial als llucmajorers

C/. Impremta, nº 1 - (Pas d'en Quint)  
Tel (971) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca



Servei de begudes  
i menjars de qualitat  
a bon preu

Avda. Carles V  
Tel. 66 11 17

és una mica més complicada: si aquestes sofisticades proteccions volguessin només evitar l'entrada d'aigua a les cases, en veuríem a portals de tota casta, i, si ho mirau bé, apareixen generalment associades a un tipus de portal ben concret: el que tanquen les massisses i sobriament vistoses portes de fusta que solen ser una de les característiques de la vila que crida l'atenció dels visitants. Vista així, la qüestió planteja una mena de redundància: afegim unes noves portes o quasi portes per protegir del temperi les portes, que es suposa que serveixen exactament per això: per separar l'interior de l'exterior, a efectes de privacitat, de defensa i, també, de protecció climàtica.

D'una o altra manera, es fa necessari incloure en aquesta història un altre element, el que passa per una valoració d'aquests portams que va més enllà de l'estrictament utilitari: una valoració que només pot ser d'ordre estètic i patrimonial. No sé quin paper fan en tot això les inèrcies socials, les qüestions sociològiques del prestigi i l'estatus, el simple gust; però segur que és important i decisiu, ara que s'han inventat materials prou més econòmics i resistents, que estalviarien totes aquestes molèsties, però que no semblen satisfer necessitats d'altres ordres. Ho confirma un altre espectacle sensorial que devem a la presència de la fusta a tantes cases de la vila: aquella olor irrepelible que, cada primavera abans de Setmana Santa, cada tardor quan s'acosten les fires, es deixa sentir als nostres carrers: un perfum mesclat d'aigua ras, gas oil, oli de lli i anau a saber quines altres matèries de l'alquímia domèstica de la conservació i l'embelliment.

Tot plegat, com a poc, crida la nostra atenció sobre aquest patrimoni tan visible i tan desapercebut de portals i portalades, de portes i portasses de llenya de nord o de llenyes més modestes o més luxoses i exòtiques. Un patrimoni discret, que quasi no veim a força d'estar-hi acostumats; però sense el qual em fa l'efecte que molts dels nostres carrers no serien el que són ara. O el que encara són; perquè em fa l'efecte que hi ha sectors ben decisius a la nostra societat que, amb l'urbanisme salvatge que propicien, demostren una sensibilitat prou més esmussa que la de les madones que, cada vegada que pareix que ha de ploure, defensen portes i portals amb barreres translúcides de plàstic.

\* \* \*

Ja que parlem de fusta patrimonial, tal vegada recordareu aquell banc de

propietat municipal que, aquelles fires dels set-cents anys, l'Ajuntament va tenir la bona idea de fer restaurar i va presentar a la pública apreciació. L'antic moble, no ho record exactament; però crec que del segle XVIII, és certament una petita joia de les arts mobiliàries locals, amb aquella profusa i historiada decoració de marqueteria que el converteix en moble simbòlic, en banc llibre o quasi tebeo, cobert d'imatges ornamentals, heràldiques, al·legòriques... La qüestió és que, de bancs, n'hi ha un parell, i a la presentació del primer restaurat s'hi afegia la promesa de fer seguir al segon la mateixa via. Ha passat el temps i, si voleu veure'l, sense restaurar encara, el trobareu a l'edifici municipal de Ca s'Herreu, ara esmentat a cartells com a centre de cultura. Pujau l'escala i arribareu a una estança que fa de sala d'espera de les oficines que vénen immediatament. Allà hi ha aquest segon banc, que usen els esperadors per descansar, i, si són nins, per allò que tots hem fet durant misses inacabables de la nostra infantesa de peus que no arriben enterra: tamborejar amb els talons al moble resonant. Bum, bum. No em sembla aquest un servei molt escaient pel que hem quedat que era una element patrimonial digne de ser conservat i rejevenit amb una rehabilitació que, si seguim així, resultarà més difícil i costosa. Francament.

\* \* \*

A la fi, veig al diari que la nostra majoria municipal ha acordat posar en marxa el conveni financer amb la Conselleria d'Educació i Cultura que permetrà invertir, amb un pressupost que passa els tres-cents milions de pessetes,

o els dos milions d'euros, la imprescindible rehabilitació de Ses Escoles. Un conveni que permet una operació de crèdit que pagarà la conselleria, que ha hagut d'esperar durant mesos aquest acord municipal. Més han hagut d'esperar els alumnes i les seves famílies, i els mestres. I això que, a la propaganda de les passades eleccions el PP ja s'atribuïa el mèrit d'haver restaurat l'edifici, i es va permetre acusar de polititzar el tema els pares que tenguem la gosadia de recordar que no convé dir gat fins que sia al sac, entre altres matisos. Bé, ara farà deu anys que va començar la mobilització dels pares demanant les mesures que cap dels nostres fills ja no gaudirà. Però millor ara que d'aquí a dos anys. Curiosament, pocs dies abans de la notícia, gent que encara té fills per allà em contava que tant de retard començava a fer necessàries noves mobilitzacions...

I, de pas, ara els nostres governants municipals podrien recordar que si, per les fires, volen aprofitar el pati de l'edifici, pot ser valdria més no fer-ho per posar-hi uns animals que ompliran de merda i anau a saber que més el trespel·lon han de jugar els nins de la vila; i no esperar que hagin passat dos dies d'escola abans de fer-lo net. I, si volen tornar parets, consultar abans la comunitat educativa... i reconstruir-les com més aviat millor.

\* \* \*

Una altra mesura felicitable que ha tengut participació municipal ha estat la inauguració d'una ruta cicloturística per alguns dels vells camins del terme. La felicitació haurà de ser completa quan aquestes rutes tinguin la promoció escaient per donar-les a conèixer

## Funeraria Mare de Deu de Lluç, s.l.

A. SASTRE C/ Revolta, 11. - Tel. 62 01 46 (Santa Maria)



Amb la finalitat de poder prestar els serveis funeraris sense necessitat que la família s'hagui de molestar per ser ben atesa, tant a Palma com a Lluçmajor, posam a la vostra disposició el telèfon de servei permanent: 971 62 01 46, i a Lluçmajor vos informaran al C/. Ciutat, 127-1r, Tel.: 971 66 18 62



entre els seus usuaris potencials, d'aquí o d'allà, i, com em deia un ciclista, quan es demostrí que després del xou inaugural, es prenen les mesures pertinents, com ara mantenir la ruta mínimament neta... perquè les bicicletes de corredor foraden molt fàcilment, i si comencen a fer parxe, n'hi veurem pocs de ciclistes. O com assegurar-se que el trànsit d'automòbils, tractors, etc., serà efectivament el mínim, i tindrà present que, a un camí pel qual et pots trobar un pilot de ciclistes, convé prendre certes mesures de precaució addicionals, per molt que els pilots cicloturistes sovint no les prenguin quan fan nosa per les nostres saturades carreteres en plena hora punta.

\* \* \*

També aquest mes que ara acaba, el dia nou de matinada, es va declarar un incendi a un abocador d'enderrocs, mobles vells i altres deixalles situat al camí del Cap Blanc. Bombers de quatre parens varen haver de fer feina per apagar-lo. I encara esper que JR i el batle, que tant han intentat usar políticament el problema d'un altre abocador, hagin parlat ni motat en relació a aquest.

Ja que hem esmentat l'indret més western i duel de titans de les terres llucmajoreres (*nos vemos en Cabo Blanco!*), hem tengut també notícies del projecte d'una empresa de Múrcia de posar-hi just davant una piscifactoria que hauria d'engreixar cada any quasi 400 tones de tonyines per a exportar-les al Japó. El projecte passaria per la instal·lació de quatre grans gàbies, ocupant un rectangle de 500 X 840 metres, on la mar fa més de 30 metres de fonda. De moment, la cosa està així, una idea un punt futurista i plena de possibilitats econòmiques; però el Gob ja ha advertit que l'estudi d'impacte ambiental del projecte li sembla tècnicament deficient, en la mesura que no analitza els

efectes que els excrements de les tonyines i els excedents de menjar podrien tenir sobre l'entorn marí.

\* \* \*

Aquests dies, també, el Consell de Govern ha acordat adjudicar de forma provisional la concessió de radiodifusió a Radio Municipal de Lluçmajor. Una emissora municipal de ràdio, si és el que es suposa que ha de ser una emissora municipal, és sens dubte una bona notícia, per molt que els gats escaldats vagin escalivats ferm. Haurem d'esperar a veure on s'ajaurà aquest Gelat hertzia.

\* \* \*

A punt d'acabar Desembre, Toni Catany reb un altre premi, aquest concedit pel Ministeri de Cultura: el Premi Nacional de Fotografia, en aquest cas, nacional d'Espanya, ja que fa uns tres mesos rebia el Nacional de Catalunya. He recordat haver sentit a dir al nostre fotògraf que, per a ell, la Mediterrània tan present a la seva feina comença al terrat de ca seva a la vila, d'on es veuen les teulades, els camps i la mar amb Cabrera al fons, quan l'hi he telefonat per felicitar-lo i m'ha contat que la darrera fotografia que acabava de positiuar la va fer aquest estiu per Santa Cànida, als capgrossos de la vila.

Precisament una fotografia de Catany, un aucell de raça exòtica que evoca una obra d'un artista científic del segle XVIII, fa de portada del nou llibre de relats de Miquel Bezares, *Quan els avions cauen*. Només he començat a llegir-lo, i em sembla evident que hi trobam un Bezares cada vegada més precís i afinat.

\* \* \*

Posat a recomanar, tot just sortir aquesta revista, el 14 de Desembre, el

Recreatiu serà escena de l'estrena a les Illes d'una més que recomanable pel·lícula de Julien Temple sobre una de les més tempestuoses llegendes del rock, aquella banda fundacional del punk que varen ser The Sex Pistols: *The filth & The Fury*, n'és el títol, que podríem traduir com *El verri i la fúria*.

Un títol de ressonàncies sheakespearianes, que s'adiu com a molt amb un altre esdeveniment programat a Cas Coix pel dia 21: la representació d'una de les més delicioses i fantàstiques comèdies de Sheakespeare, *El somni d'una nit d'estiu*, en versió dirigida per l'ex-Joglar menorquí Pitus Fernández que és una coproducció de la companyia menorquina La Clota-Groc i el productor mallorquí Rafel Oliver, que ha propiciat i fet possible la Conselleria de Cultura amb l'ajut d'un grapat d'institucions públiques i privades entre les quals no em sembla que hi figuri el nostre teòricament magnífic Ajuntament. És ben probable que sia la primera vegada que es representa a la vila una obra d'aquest geni absolut de les lletres, i en aquest sentit no deixa de ser un esdeveniment destacable de la nostra petita història.

I encara, l'amic Biel, veritable i impagable animador cultural de la vila, ha programat un nou concert de l'indescriptible cantautor Riki López (*de primero sopa de..., de segundo patatas con...*). Vaja, com cantava un clàssic anònim, *Calahorra no es Calahorra, que parece Washington...* Al manco, si miram les cartelleres del cine o les feines d'alguns conciutadans, o si sabem trobar la màgia especial que a vegades anima els nostres carrers; perquè si hem de tornar a parlar de política... Millor deixar-ho anar fins passat festes, quan haurà arribat aquell dia gloriós que, si ens volen robar, haurà de ser en euros. ♦

## ASSEGURANCES

Agència Lluçmajor

Ramon Nicolau S.L.

(Peugeot)



ZURICH

C/ Marina, 104 • Tel.: 971 66 05 21 (Lluçmajor)

## DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS • CONGELATS  
POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR



# Ho diu el diari

## Un novembre d'arbres abatuts i artistes premiats

Maties Garcias

Quan el vent i les tempestes han castigat Mallorca, Lluçmajor n'ha sortit amb un balanç desolador. Els 12.500 arbres tomats que registren les estadístiques oficials ens donen el rècord com a municipi amb més pèrdues de pins, ametllers i garrovers que han assolat les ventades de novembre.

També el foc i el fum han ocupat protagonisme a la realitat local i, de rebot, a les pàgines dels diaris. I no tan sols pels femers il·legals de s'Arenal i ses Cadenes, on encara crema la brutícia i on la combustió empudega l'aire, enmig de les protestes -sovint expressades en cartes al director- dels veïnats de la zona, sinó també perquè l'abocador municipal de Son Gall, a dues passes de la vila, s'ha calat foc de matinada i en uns quants llocs al mateix temps. Així ho deia el batle al DM del 10 de novembre.

Per davant Son Gall mateix va passar la comitiva ciclista que inaugurava, el dissabte 24, la ruta cicloturística de la marina. Hi havia tothom, com mostren les fotos dels diaris de l'endemà, amb els millors i més famosos ciclistes de Mallorca al capdavant, i en Jaume Tacó era entre ells. No hi va faltar la notable representació política: el president Antich, amb uniforme integral de ciclista de competició; el conseller de Turisme, més en pla d'excursionista de cap de setmana; en Toni Garcias, amb aire distès disposat a fer salut; el batle Lluç, amb pinta d'agafar la bicicleta just per anar a comprar el pa; i regidors i regidores de l'oposició i del govern agermanats per la comuna afició al pedal.

La bicicletada degué ser un èxit, però no podem deixar de fer menció d'una carta que posa en relleu un problema de fons, i més si hi ha intenció de continuar ampliant aquestes rutes anomenades cicloturístiques que paguen l'Ajuntament i la Conselleria de Turisme. Són opinions de Miquel Vadedell Balaguer, de Palma, i duen per títol "Més asfalt per Mallorca" (DM, 26-

11-2001): "darrera l'excusa del circuit cicloturístic s'amaga un nou projecte d'asfaltat de camins en una zona que, si no és una Àrea Natural, hauríem de tractar-la amb el màxim respecte com una zona de gran interès ecològic i paisatgístic (...). No fa falta, per crear circuits per fer carreres de bicicletes, destruir aquells camins on és possible passejar tranquil·lament a peu o amb bicicletes de muntanya".

Però aquest novembre també ha duit a la més brillant actualitat el nom d'artistes i escriptors llucmajorers de qui els papers diaris han parlat elogiosament. No m'hi estendré, però així i tot en faré menció. En el panorama musical, el mestre Miquel Janer ha estat homenatjat amb un concert de la Simfònica i amb l'edició de la seva obra completa. En Bartomeu Jaume, com a nou professor del Conservatori Superior de les Illes Balears, ha dirigit el concert inaugural d'aquest centre educatiu que emprèn una nova etapa amb personalitat pròpia.

En el món de les lletres, en Biel Mesquida ha presentat a l'Espai Mallorca de Barcelona les narracions de Miquel Bezares *Quan els avions cauen* i ha escrit grans elogis del "verb beza-

rese". Per la seva banda, Sebastià Alzamora ha presentat a Ciutat la seva *Mula morta*, que és la darrera obra poètica publicada i que té crítiques molt favorables en els suplementes de literatura. En Miquel Sbert, amb *Oh mar blava que ets de trista!* ens apropa una altra vessant dels glosadors: l'emigració feta cançons. I na Joana Lladó treu una narració, *Cibercafé*, per a nous lectors que encara van a poc a poc davant les tires de lletres.

En el camp de la crítica, Miquel Cardell, cada divendres al DM, valora les novetats musicals i literàries a les pàgines de Bellver, i un dels seus darrers articles s'ha centrat en la poesia de Damià Pons, ara conseller, però fa un temps professor de l'institut Maria A. Salvà i col·laborador de les Edicions Atàviques.

I, en acabar el mes, des de Madrid arriba el Premio Nacional de Fotografía, amb el qual en Toni Catany tanca una època que li ha estat pròdiga en distincions i reconeixements: l'Obra Cultural, l'Espigolera, el Premi Nacional d'Arts Plàstiques de Catalunya i, ara, el Premio Nacional. Moltes confluències per a un clar i merescut honor. ♦

19

Levi's

DIESEL

Avirex

Lee

MAN'S

L'Almoina, 30 · Tlf. 971 16 84 56

▼

Porreres

▼

AVIA

CAT

ART

adidas

# GBV

**Grup Balear de Vins**

## Regalos y lotes Navidad 2001



*Venda particulars  
Gran selecció de vins i caves  
GBV vos desitja unes bones festes*

**Exposició i venda:  
Pere Antoni Mataró, 39 - 07620 Llucmajor - Tel.: 971 66 43 77**



## Cartes

### Uns veïnats exemplars

A la revista del mes de novembre de 2001 "pinte en ample" nº 227 vaig fer un escrit en el qual deia "Per a què serveix un PAS PERMANENT? En el qual anomenava els meus veïnats del nº 38 del Guillem Terrassa. Em vaig equivocar de número i per això voldria demanar disculpes per aquest error al senyor Salvador Vaquer i a la senyora Olegaria, que apart d'ésser uns grans veïnats són dues persones que fan la seva vida i deixen viure: "UNS VEÏNATS EXEMPLARS". ♦

Andreu Bujosa Garí

### Facem historietes de Ginard com a president

Un cop elegit president, a la primera assemblea general ordinària, va prometre als socis que tot d'una que tengués els milions suficients, acabaria les obres del PORT. Aquestes obres, exceptuant la col·locació d'un tros de paret, per la manca de recursos econòmics en aquells moments, no es varen acabar.

Quan Ginard fou elegit el 1984 va rebre la tresoreria sense DEUTES i és per això que va fer aquella promesa als socis. Però, contràriament i sense respondre a cap necessitat, va ordenar modificar el local social i també els serveis sanitaris el material dels quals va sortir del seu propi negoci, SANICALOR, amb el pagament de la corresponent factura.

Abans de les obres va nomenar al seu fill José Pedro, monitor de Vela del club, el qual cobrava devers 400.000 pessetes i també va nomenar a Juan Andrés (fill del vicepresident Amer) monitor de Vela del club, que cobrava devers 600.000 pessetes.

Com a conseqüència d'aquests nomenaments, el club va pagar per a l'escola de Vela (quan el 1984 només hi havia 7 alumnes i des de fa 4 anys no n'hi ha cap) una furgoneta a través de l'empresa d'automòbils d'un membre de la directiva, Rafel Sampol, el vehicle del qual ben prest fou destinat a usos particulars de Ginard i d'Antoni Martorell (secretari).

Ha plugut poc des del 1984 i els socis encara que tenen els vaixells amarrats al dic principal els dies de temporal no els poden visitar a causa de l'amenaça de veure's remullats, ja que Ginard, malgrat el temps que ha passat fins avui, no va trobar els milions suficients per tal de realitzar les obres esmentades, **PERÒ SÍ QUE ELS VA TROBAR PER AL SEU COMPTE PARTICULAR.**

Hem de reconèixer, però, que ha estat un bon organitzador de balls, de dinars i de sopars en el club i al garatge de Bartomeu Rigo i ha fet cas del refrany que diu "Jo et convit però pagues tu". I és veritat que "l'ofici de viure és ben dur..."

Ginard continua ocupant la cadira i no la vol deixar tot i que una sentència li dona el merescut qualificatiu de LLA-DRE.

És per això que nosaltres seríem feliços si dimitís.

I amb l'esperança que això passi abans d'aquest Nadal, resarem a Santa Rita.

Srs. Lectors: molts d'anys i feliç Any Nou.

Atentament

Josep M. Marco Riera  
Marta Hidalgo Soler

### Per a què serveix un pas permanent II. Rèplica dels veïns

Un grup de veïns del carrer Guillem Terrassa, volem manifestar el nostre desacord amb el contingut de la carta titulada "Per a què serveix un pas permanent?", publicada a la revista del mes de novembre, per una sèrie de motius que a continuació exposarem:

1) Els veïns del carrer procuren no aparcar mai davant la cotxera del n. 42 perquè tots coneixen el malhumor que acostumen a mostrar quan veuen un cotxe aparcant davant casa seva. És veritat que aquest dia hi va aparcar un jeep, -que per cert era de fora poble-, però quan el policia municipal va localitzar el propietari del jeep, el llevaren tot d'una.

2) Pensam que l'actitud del policia municipal va ser en tot moment la correcta. Es va limitar a solucionar el problema del veí del n. 42, (vet aquí per a què serveix un pas permanent), aconseguint que el pas permanent quedàs lliure. Acte seguit n'Andreu Bujosa va reprendre el policia dient-li de males maneres el que havia de fer: multar el propietari del jeep. Quan n'Andreu Bujosa va veure que el policia no feia el que ell li demanava, va dir: "Idò, ara per co... jo trauré el meu cotxe i l'aparcaré davant la cotxera del veïnat". Va esser aquí quan el policia li contestà que segons el Codi de Circulació, davant les cotxeres no s'hi pot aparcar.

3) Consideram que la postura del policia va esser imparcial i en tot moment ajustada a la llei.

4) Per demostrar que els veïns del n.40 no tenen ganes de lluita, val a dir que quan el policia se'n va anar n'Andreu Bujosa va treure el cotxe de la seva cotxera i el va aparcar davant la de veïnat. Els propietaris del n.40 no li feren cas ni telefonaren als policies per denunciar-lo. Senzillament no valia la pena.

5) Els veïns del carrer Guillem Terrassa hem estat sempre com una família i mai no havíem tengut problemes entre nosaltres. Desitjam que no es perdin les bones formes que hi ha hagut sempre i per tant que episodis com aquest no es tornin a repetir. ♦

Signat: Un grup de veïns del carrer Guillem Terrassa

CARNISSERIA ■ XARCUTERIA

**ZANOQUERA**  
**GARCÍAS**

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02 • LLUCMAJOR (Mallorca)



## Desset anys en el tron

Com haureu sentit o llegit, Ginard a les distintes manifestacions publicades, considera que la sentència que l'ha condemnat té "moltes llacunes" i per això ha estat apel·lada. Però, de manera intencionada, oblida que la sentència diu que **ESTÀ DEMOSTRAT** que va crear i va firmar en dates distintes, els talons milionaris amb càrrec al compte del Club per al seu ús particular, la qual cosa demostra que és l'autor dels fets delictius, i a més que a la tresoreria del Club no hi havia manca de doblers des del moment en què els va col·locar a la seva butxaca.

Tampoc no s'ha d'oblidar que s'ha publicat que Ginard va heretar el Club de l'anterior president al corrent en el pagament de tots els DEUTES; és a dir, que des d'aleshores no ha tengut cap problema econòmic sinó que el Club ha tengut i encara té milions ja que durant anys els comptes anuals han superat els 7 milions, i això significa que és mentida que deixàs 50.000 pessetes al Club.

I prova de la bona vida que té el president resulta del fet que mentre que els presidents anteriors varen deixar de ser-ho de forma voluntària quan es compliren els anys de durada del càrrec; en canvi, des que l'ocupa no l'ha volgut abandonar i s'ha presentat a la reelecció i ho ha aconseguit per haver esborrat el Club dels organismes oficials i convertir-lo en una associació en la qual les eleccions tenen lloc com si es tractàs d'una comunitat de propietaris d'una finca.

Per tant, si se'n diu que porta 17 anys en el tron és perquè ho vol així amb l'esperança que podrà, amb el seu caràcter dictatorial, dirigir la construcció del nou Port Esportiu i el nou edifici social, tot valorat a l'any 1995 en més de MIL TRES-CENTS MILIONS.

En aquests anys Ginard ha viscut amb doblers del Club i a més l'ha desprestigiada per tot Mallorca amb publicitat a distints periòdics, amb titulars com:

- 1995: "Judici al President del CN Estanyol per injúries" (Última Hora).

"Els modals del president del CN Estanyol amb la premsa deixa molt per desitjar" (UH).

"El president del CN Estanyol condemnat per injúries (Dia del Mundo).

- 1996: "Ginard assegura que la comptabilitat del CN Estanyol és correcta" (La Voz de Baleares).

"Denuncien davant la Policia irregularitats comptables al CN Estanyol" (UH).

"El President del CN Estanyol no es presenta a un acte de conciliació en el Jutjat" (UH).

"El President del CN Estanyol va desviar CINC MILIONS al seu compte" (La Voz de Baleares).

"CINC MILIONS del CN Estanyol foren ingressats en un compte privat del President (UH).

"Sentència contra Antoni Ginard per injúries i confirmada per l'Audiència Provincial" (UH).

- 1997: "Ginard va quedar-se doblers del CN Estanyol" (La Voz de Baleares).

"Ginard va desviar fons del CN Estanyol al seu compte particular" (UH).

"Un altre revés per a Antoni Ginard en deixar l'Audiència Provincial sense efecte l'expulsió d'alguns socis" (El dia del Mundo).

"Pasquins acusadors contra Antoni Ginard per apropiarse de diners" (El dia del Mundo).

- 1998: "Socis del CN Estanyol denuncien la Junta Directiva per frau i falsat documental" (El Dia del Mundo).

"Dret a vetar al CN Estanyol" (El Dia del Mundo).

"Dues sentències desautoritzen a la Directiva del CN Estanyol" (UH).

HEM COMPTAT 17 TITULARS. Quina vergonya per al Club!

I se'n oblidava dir que en alguns dels titulars esmentats hi ha una fotografia de Ginard en la qual surt ben "guapo"!

DIMITEIX AMB EL TEU CLAN i deixa de ser cacié.

Marta Hidalgo

22

## GIMNÀS A PUNT

C/. GRUP ESCOLAR, 68 - LLUCMAJOR - TEL.: 971 12 10 81

### Activitats per a tota la família

**Fitness** (estar en forma)

**Aeròbic**

**Step**

**Body - pump i Body - combat**  
(et convidam a provar-ho)

**Taekwon-do** (Infantil i adult)

**Hapkido**

**Defensa personal**

**Sauna i raigs uva** (preus especials)

*Les més modernes màquines i el millor equip humà al teu servei*

**T'assessoram i t'ajudam a elegir les activitats més adequades a les teves necessitats**

**OFICINA PETER SANER • LLUCMAJOR**

**C/. CARDENAL ROSSELL 48**

**TEL 971 120624 FAX 971 121247**

e-mail: p.saner@teletel.es

**ABIERTO DE LUNES-VIERNES 0900-1300**

**PARA SUS ANUNCIOS EN**

hablamos  
ESPAÑOL

on parle  
FRANÇAIS

**Última  
Hora**

**Mallorca  
Magazin**

**Balears**

**Daily  
Bulletin**

wir sprechen  
DEUTSCH

we speak  
ENGLISH





## De noms i de llocs (XC)

### Galdent



24

F. Jaume  
J. Monserrat  
A.M. Monserrat  
F. Mut  
Fotos: C. Julià

**Galdent** figura en el *Llibre de Repartiment* amb el nom d'Alqueria Al-gandense, aquest fet ens mostra la seva importància dins el terme de Lluçmajor. La immensa propietat fou atorgada a G. Esteve i als seus germans. Posteriorment fou propietat dels Forcimanya i dels Cavaller.

En el S. XIV fou adquirida per la família Montanyà. La possessió era notable per les pastures, el bestiar, els vins i el carbó d'alzina que es treia dels grans alziners que tenia.

En el S. XVIII, trobam documentat com a propietari de **Galdent**, Nicolau de Berga Santaefília, cavaller de l'ordre de Calatrava.

En el S. XIX el propietari és Antonio Sala. Tenia 2.177 quarterades i les cases posseïen un caràcter molt senyorial. L'edifici, de forma rectangular, estava integrat per tres plantes -actualment només n'hi ha dues-, amb dues façanes nobles. Ambdues façanes, a la segona planta tenen finestres balconeres, una d'elles amb balcó, encara ara es pot observar les restes d'un rellotge de sol.

La casa tenia una torre, una capella dedicada a la Nativitat del Nostre Senyor, un celler i un molí de sang. També posseïa una gran biblioteca i interessants col·leccions de quadres a l'oli. A la façana principal hi havia un escut de quatre quarts que ara el guarda el propietari en un altre lloc de la finca.

L'any 1862 fou dividida en establiments. Ens ha ajudat a fer el recull de toponímia de **Galdent** el seu propietari, Antoni Salvà Clar, que ens ha parlat

de la història recent de la possessió.

**Quins són els topònims que trobam a Galdent?**

Dins la finca trobam:

*Can Serra*, sembrada de garrovers i conradís. Arran del camí té una caseta de volta. *Can Paulino*, sembrat de garrovers. *Sa Tanca de Son Galileu* amb conradís. *Sa Tanca d'en Pomaret*, també amb conradís. *Can Carro*. *Sa Tanca des Pou* sembrada de garrovers. *Es Pou*. *Can Carro* amb una barraca de volta. *Es Safareig*, actualment és un hortet on no s'hi sembla. *Can Sard de Dalt*. *Can Sard de Baix*, hi ha una barraca de volta. *Es Camp de Baix*. *Sa Boal*, construcció amb bòveda de creueria. Servia per tenir-hi les egües. *S'Era*. Es distingeix perfectament el rotlo de l'era a causa del desnivell del terreny. La part que mira a les cases es troba arran terra, però, l'altra banda s'aixeca sobre una paret, que, per cert,



amb les pluges del mes de novembre s'ha esbaldregat ferm.

**Què ens podríeu contar de Galdent?**

Galdent era propietat del marquès de la Romana, darrer gran propietari d'aquestes terres, i arribava fins s'Aranjassa.

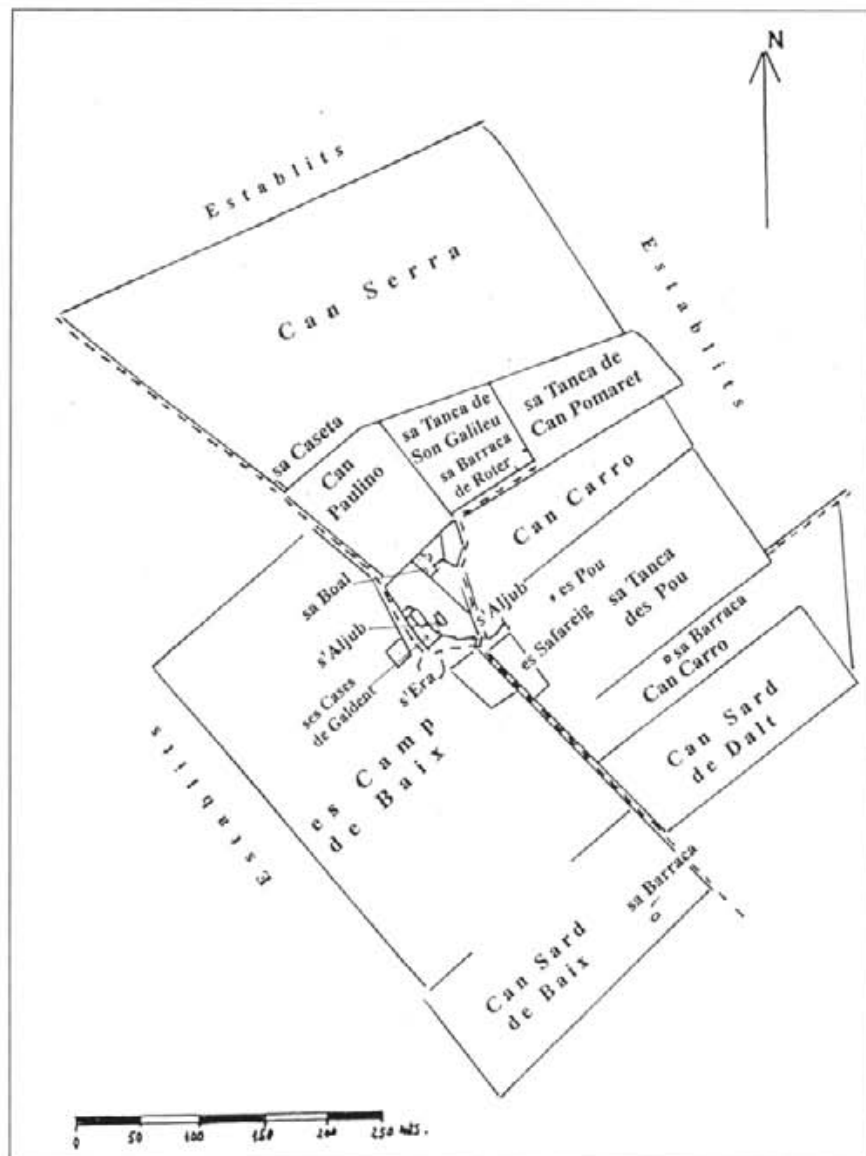
Quan va morir el marquès, la marquesa, la seva dona, que estava acostumada a viure a Madrid i que li venia esquerra mà venir a Mallorca, es va estimar més vendre o parcel·lar la propietat i dur-se'n el doblers cap a la capital. Aleshores els administradors del marquès reberen ordre de vendre trossos de la finca i la gent els va comprar segons les seves possibilitats.

El pare de la meua padrina, Antònia Aulet i Catany, que tenia una apotecaria a Lluçmajor, va comprar el tros que comprenia les cases de la possessió i les terres del seu voltant.

La meua padrina em contava que, de nina, encara havia vist les cases en la seva plenitud.

Actualment només queden dues de les tres plantes que tenia. Contava que les dependències principals de la casa eren situades a la primera planta i quan el marquès venia de visita, ho feia un parell de vegades a l'any, perquè, com us podeu imaginar, venir de Madrid era tota una aventura; bé, idò, quan venia el marquès arribava amb una galera i per pujar a les seves habitacions hi havia una rampa com les rampes que hi ha ara als "pàrquings" de cotxes de Palma, per pujar amb la galera. Això ja demostra la categoria que devia tenir la casa.

La meua padrina també em contava que entre la casa i Sa Boal hi havia un corral envoltat d'edificacions rústiques que tenien diferents usos, servien com a: vivenda del personal, estables per als animals, graners per al gra... Al llarg dels anys aquestes edificacions han caigut i actualment ja no en queda res, d'elles.



Dins la casa encara s'hi poden veure trets que fan veure la seva importància com pot ser una finestra festejadora i un portal d'estil gòtic molt antic que possiblement era l'entrada de la capella de la qual no en queda absolutament res.

Una altra dependència de la casa que cal destacar és el celler, de grans proporcions, i que a través d'un sote-

rani comunica amb l'aljub situat a l'exterior.

**Quina era la producció més important de la possessió?**

Bé, aquí, com en una bona part de les possessions de Mallorca, la riquesa principal era la vinya. Quan hi va haver la plaga de la fil·loxera que va matar tota la vinya, es va produir una greu crisi econòmica, els propietaris no te-

**expert**



ELÈCTRICA

**Calafat**

Sens dubte te convencerà

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS  
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 (Lluçmajor)

C/. Nou, 85 - Tel. 65 28 36 (Campos)



nien doblers per pagar els treballadors; els treballadors no tenien feina, per aquest motiu, a més de la crisi econòmica també hi va haver una crisi social molt important.

26

La meua padrina em deia que ells, gràcies a l'apotecaria del seu pare a Lluemajor, varen poder fer front a la crisi econòmica amb relativa facilitat, però, que, en general, la gent ho va passar molt malament.

Amb el desastre de la vinya, es va decidir arrencar les vinyes que ja eren mortes i aprofitar les síquies per sembrar-hi ametllers.

Què ens podrieu dir alguna cosa més de Galdent?

Us puc dir que, encara ara, quan es fa una escriptura de compra-venda d'alguns dels trossos de la finca mare apareix la figura de l'alou que s'havia de pagar als hereus del marquès. Els alous encara estan en vigor, però a la pràctica ja no es paguen. Trob que aquest és un fet curiós.

Moltes gràcies i fins el mes que vé. ♦

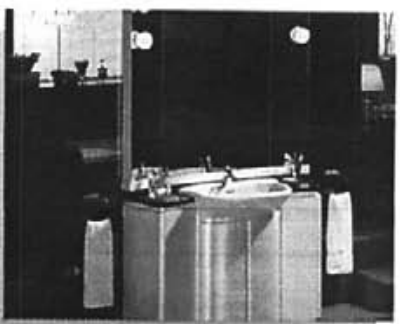
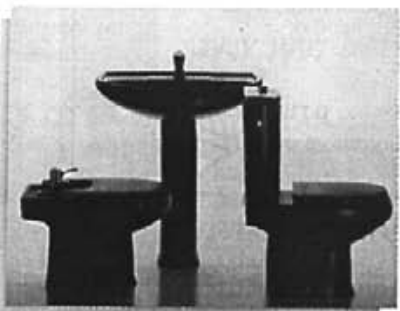


**Llaços i Botons**  
*Margalida Tomas*  
*Mercoria - Llençoria*  
*Brodats*  
C/ Major, 101 - Tel. 971120134  
07620 LLUCMAJOR

*Forn i Pastisseria*  
**Ramis**  
*Lluemajor*  
Tel: 971 660 317



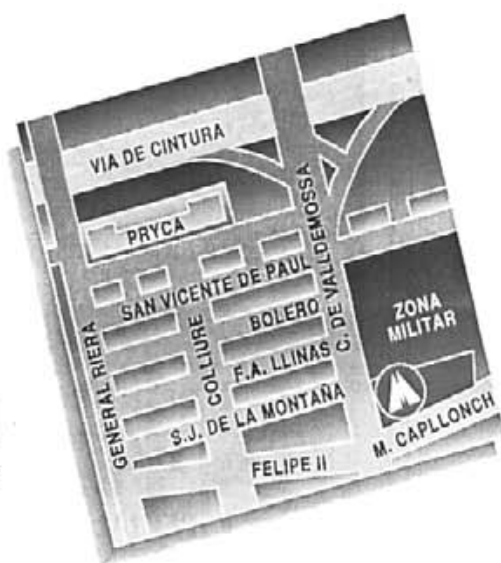
BANYS, TRESPOLS I REVESTIMENTS,  
CALEFACCIÓ, AIRE CONDICIONAT...



# TOT

*de Massanella*

**Roca**



MASSANELLA S.A.

Ctra. de Valldemossa, 44. - Tel 75 03 45 - Palma





# Temps passat

28



Ignasi Barceló  
Antoni Monserrat

Aquesta foto, trobada al fons del carrer, pel que hem pogut esbrinar, fou feta l'any 1909. En aquest retrat familiar, en el qual totes les "madones" s'han posat el "vestit bo" de pagesa,

des del mocador del cap fins a les sabates, destaca la vistositat dels davantals.

- 1.- Joana A. Salvà (a. Fideu). La teta d'aquest nin (Jaume) i del seu germà Miquel.
- 2.- Margalida (a. d'es Morell), vivia al carrer d'es Born, 41.

## PERRUQUERIA PUIGSERVER

C/. Orient, 8 - Tels. 66 20 08 - 64 05 14 (Lluçmajor)

## Salibreria

Llibres, contes,  
jocs educatius,  
material d'oficina

C/. Sa Font, 15 • Tel.: 66 26 66 (Lluçmajor)

3.- Margalida Tomàs (a. Perdiuet). Tenia casa al carrer de Bons Aires, 26, a veïnat de ca'n "Calons", i no es casà.

4.- Margalida Verdera (Bovera), filla del batle Miquel Verdera (1850-1905), i mare de l'infant retratat.

5.- Jaume Tomàs Verdera (Perdiuet). "Es metge Perdiuet".

6.- Catalina Verdera (Bovera), cosina de la núm. 4.

7.-

8.- Joana A. Jaume (de des Boveres o de Son Mir), esposa de l'apotecari "Boio", padrina de na Joana, de na Clara i de na Gisela Noguera.

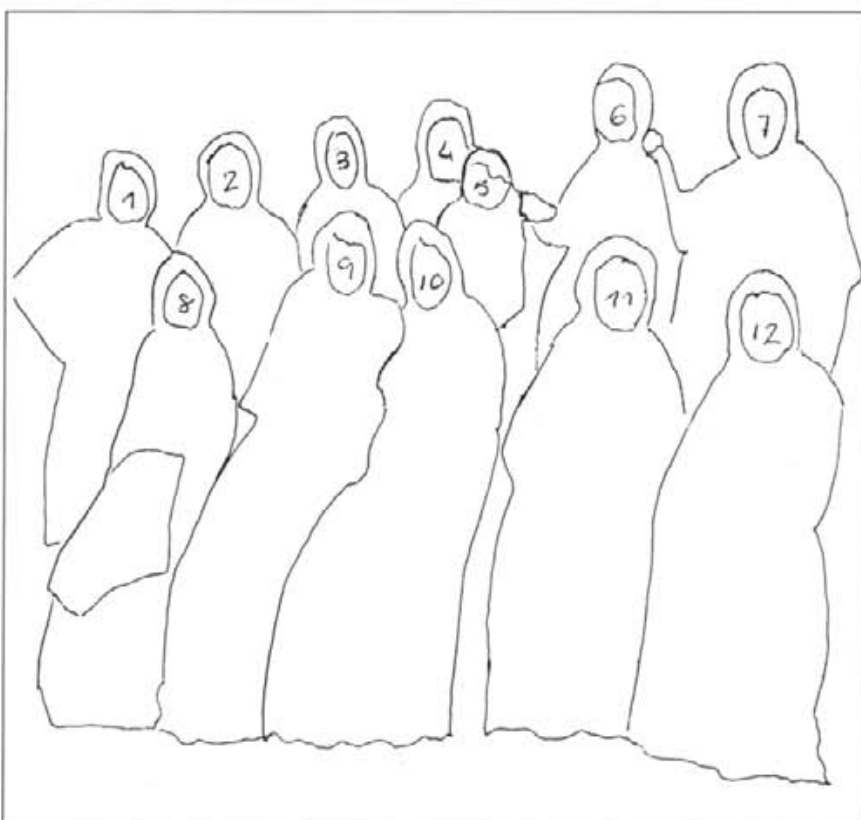
9.-

10.- Antònia Contestí Amengual (Morlana), cunyada de la núm. 12.

11.- Lluïcia Verdera (Bovera), germana de la núm. 6.

12.- Àngela Sastre Verdera (Caleta o Bovera), mare de Damià Contestí Sastre de s'Esthacar.

Nota: Donam les gràcies a tots els que han col·laborat amb la seva informació referent a la fotografia i especialment a Joana Font, que va ser qui la va proporcionar i investigar. Si algú creu que hi ha alguna equivocació en la informació, li agraïrem que ens ho comuniqui personalment o al telèfon 971-66-01-90.



**Fe d'errades:** Segons ens han informat, en aquesta secció del mes passat, "La casa fou enderrocada el 14-VI-36" havia de dir "el 14-VIII-36".

Al núm. 2, on diu "tia de na Marga-

lida i na Joana Contestí (Tonet) i de Damià Contestí Sastre de s'Esthacar "havia de dir "mare de na Margalida i de na Joana Contestí (Tonet) i tia de Damià Contestí Sastre de s'Esthacar. ♦



- ✓ **Movistar Empresas**
- ✓ **Servicios Centrex**
- ✓ **Línea RDSI**
- ✓ **Línea Duplo y Básica**
- ✓ **Centralitas**
- ✓ **Vía Digital**

*Estamos en tu onda,  
aprovecháte*



**LAS POSIBILIDADES EXISTEN Y SON INFINITAS**

**T I E N D A S T E L Y C O**

**TELYCO LLUCMAJOR**

Plaza España, 54  
Tel: 971 12 10 83  
Fax: 971 66 40 46  
07620 Lucmajor

**TELYCO ARENAL**

Trasimé, 16  
Tel: 971 26 93 10  
Fax: 971 26 93 10  
07610 El Arenal

**TELYCO CA'N PASTILLA**

C/ Cicerón, 3b  
Tel: 971 26 62 32  
Fax: 971 26 62 32  
07610 Ca'n Pastilla

**TECNOFONIA S.L.**

Servicio Técnico Post-venta  
TELYCO  
Reyes Católicos, 33  
Tel: 971 27 34 06  
Fax: 971 25 02 71  
07007 Palma

**TECNOFONIA S.L.**

C/ Luca de Tena, 12 bjos.  
Tel: 971 24 03 41  
Fax: 971 24 03 41  
07500 Palma



# Entrevista

## Miquel Sbert i les Gloses de l'altra banda del mar



Catalina Font  
Foto: Coloma Julià

30

Oh mar blava, que ets de trista!  
En mirar-te ploraré  
Perquè te n'has duit mon bé  
De davant la meua vista.

El primer vers d'aquesta cançó dona títol al llibre que Miquel Sbert i Garau ha vist publicat recentment dins la col·lecció "Els camins de la quimera", i presentat aquest passat mes de novembre a la Casa de Cultura de "Sa Nostra", a Palma.

Segons l'autor, el sabater Francesc Tomàs, que se'n va haver d'anar a l'Argentina, empès per les necessitats, representa tots els homes que per raons diverses, relacionades

amb la misèria, hagueren de deixar ca seva. Per tant, la pretensió d'aquest treball és un homenatge sincer a totes aquestes persones que cerquen la quimera casolana que cercava Francesc Tomàs a la Buenos Aires mítica, senzillament i tràgicament per "poder gonyar la vida".

- Quina és la gènesi d'aquest llibre?

- La gènesi del llibre és exactament el fet d'haver arribat a les meves mans la plagueta que es diu "Vida esclava i oprimida. Sa llibreta en mallorquí. El autor: Francisco Tomàs. Buenos Aires 1912". En Josep Sacarès me la va enviar, la vaig llegir i la vaig trobar molt interessant des del punt de vista de la tècnica del glosador, perquè encara no es tracta d'una gran obra és

molt interessant per tot allò que diu.

- Com per exemple?

- Perquè conté uns elements autobiogràfics. Aquest home conta la seva estada a Bons Aires, on va anar a fer de sabater... Però aquesta no és una narració de fets un darrera l'altre sinó que hi ha una acumulació de sentiments i a través d'aquesta expressió d'així com ha viscut l'emigració, reflecteix dos mons: el de la misèria de Mallorca i el d'allà, que també suposa una altra misèria perquè suposa moltes hores fent feina, una feina esclava amb molt poc descans, poca llibertat; en definitiva, era una situació d'esclavatge i per guanyar un duro ha de fer molta feina, i a més cau malalt, està tot sol...

- Se'n va anar sol, aquest Francesc Tomàs?

Nuevo Hyundai  
**TRAJET** CDD

   
disfruta la vida **HYUNDAI**



Más potencia y mucho, mucho menos consumo. Así es el nuevo Hyundai Trajet CDD, un gran monovolumen de siete amplias plazas. Con motor turbodiesel de inyección directa common rail de 112 cv. Y un completo equipamiento de serie: Doble Airbag. Aire acondicionado. Alarma con mando a distancia. Retrovisores eléctricos. Y opcional: Aire acondicionado trasero. ABS. Hyundai Trajet CDD desde 3.573.008 ptas.\* (21.474,21 euros).

\* P.V.P. excluidos de I.P.T.V. y Retenc. Incluye Impuesto de matriculación, IVA, transporte, Plan Prever y Póliza garantía Hyundai.

**317**  
SERVICIOS  
902 246 808  
www.hyundai.es

**SERVEI TALLER MECÀNIC J. TOMÀS**

C/ Antoni Maura, 50 - Tel. i Fax: 971 66 14 72 - Lluçmajor





- Això, no ho diu però és evident que sí. És una persona jove, que segurament ha acabat el servei militar... Fa moltes referències als seus pares i a la vida familiar.

- S'ha sabut res més d'ell?

- Res. Les pistes d'aquest home es perden. Només hi ha un nom. Un llinatge. I una professió. I llavors, una data. Amb la col·laboració de na Mariantònia Manresa i altres investigadors i estudiosos del tema de la migració, hem mirat si a l'entorn de les publicacions ("La Roqueta", revistes, fulls...) que editaven les cases regionals a Bons Aires, però no hi ha cap indici. Per tant, mirant "La guía de los baleáricos residentes en la República de Argentina" surten sis o set Tomàs, però ningú no és aquest de la plagueta. No hi ha cap referència. Davant això, només pot ser l'atzar que t'hi dugui.

- Tens alguna hipòtesi, però?

- Jo vaig partir de la hipòtesi que fos un llucmajorer perquè els emigrants des de l'any 1910 al 30 que són sabaters, són majoritàriament llucmajorers, alaroners i ciutadans. Essent Tomàs i sabater, hi havia moltes pistes perquè fos d'aquí però vaig fer un buidatge de persones amb aquest llinatge (llibres de defunció, de casament) i no vaig arribar a aclarir-ho. Aquest va ser el punt de partida.

- I després?

- Com he dit abans, vaig llegir la plagueta i la vaig oferir al grup d'investigadors. La varen llegir i vàrem quedar que ho faria jo. Però va passar el temps que fins que va néixer aquesta col·lecció. Davant això, na Mariantònia Manresa insisteix que jo faci una edi-

ció però creia que es tractaria d'una miscel·lània. Aleshores vaig veure que es tractava d'una col·lecció de monografies i davant aquesta tesiura els vaig fer una proposta. Vaig trobar que havia de fer una lectura del fenomen migratori de mitjans segle XIX fins abans de la guerra, i com veia aquest fenomen la poesia oral.

- Què volies veure, exactament, en aquest treball?

- Si era una glosa mallorquina feta allà o si hi havia continuïtat, coherència, amb la glosa mallorquina. Aleshores el que vaig fer va ser rastrejar dins la poesia oral, popular, veure les fonts i deixar-les cantar... Que ragin les fonts! I jo, callar. Així com els estudiosos han quantificat, jo no volia fer crítica sinó

comentar. Explicar les gloses però no interpretar-les, no desxifrant-ne les claus i he volgut fer una aproximació al món del lector aportant aquest material.

- I què ha sortit?

- Idò que a tota la producció de poesia oral que es fa al segle XIX fins ben entrat el segle XX surt el fenomen de l'emigració, tant l'emigració a Xile, a Cuba i a Argentina (els tres principals focus).

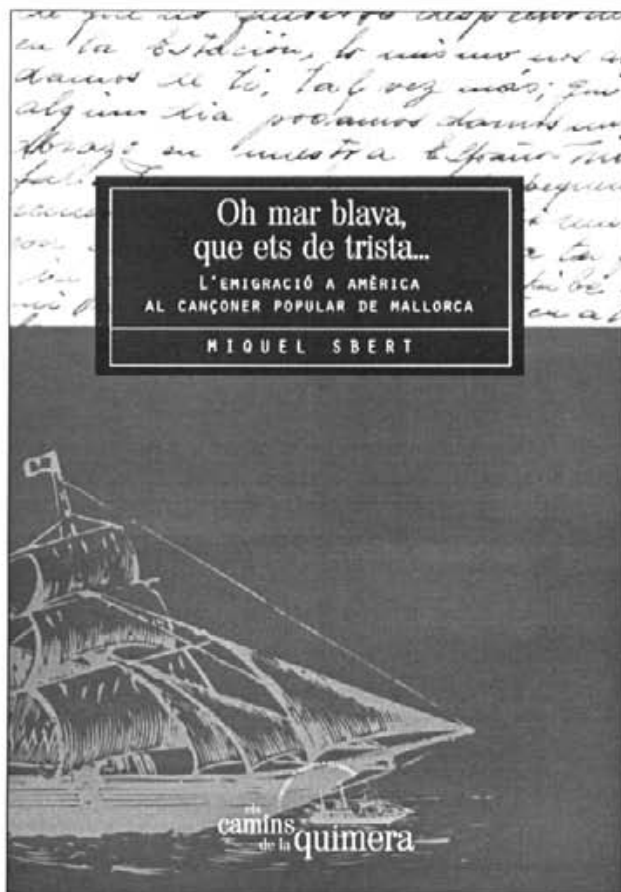
- Per fer aquest llibre, en què et fixares principalment?

- En primer lloc vaig mirar els cançoners publicats perquè són mostres clares de la literatura oral (són reculls de viva veu). Després vaig mirar tots els fulls de cec, la literatura de "canya i cordill" que vaig trobar. Entre allò que hi ha als fons de les biblioteques, l'aportació de Lluís Ripoll... També ens ha sortit alguna producció en castellà. Amb aquesta literatura de full imprès, que cir-

culava molt, s'hi reflecteix tot un món de l'emigració, la propaganda que es fa, oficial, gloses crítiques, també en trobam de premonitòries, n'hi ha d'explicatives... predominen, però, els consells. També hi trobam una visió política, s'hi reflecteixen totes les facetes que té la realitat.

- I també les anècdotes...

- Això és el més atractiu de tot perquè a més de la visió sociopolítica, hi ha la vida; cançons amoroses, sàtira a una al·lota que es casa per poders, d'un que es casa dues vegades (aquí i allà), hi ha bromes... També hi ha cançons llargues. I encara hi ha un altre element, i són les referències que apareixen a les plaguets, perquè ara parlàvem de fulls sols. A les plaguets dels



CLÀSSICS • NOVETATS • IMPORTACIÓ

**Teixits Llevant**

Atenció Especial als Llucmajorers

Plaça Barcelona, 2 (zona Es Fortí)  
Tel.: 45 70 78 • PALMA



**Jaume  
Gost**

Complements i antiguitats

C/. Aragó, 310 baixos - Palma  
Tel.: 607 36 58 45

glosadors que es difonen des de mitjans segle XIX fins devers els anys 50, hi ha diverses referències al fet migratori.

**- Quins altres temes surten?**

- L'amor, la sensació que es poden fer rics però que costa molt, l'enyorança i aquest és un dels més recurrents. El tema de l'amor és una mica especial perquè resulta que les cançons amoroses, en no soler tenir indicació de context, et poden confondre una mica. La tristor que provoca la separació forçada de les persones que un estima, de vegades és Mallorca, tot això són tòpics no en el sentit despectiu sinó d'idees que es repeteixen.

**- També hi ha alguna cançó en castellà, en aquesta plagueta.**

- N'hi ha dues: el "Romencero nuevo" i el "Caso de bigamia". El "Caso de bigamia" té tres parts. A les biblioteques només hi ha la primera part però Sebastià Cardell, té la segona i la tercera part, de son pare quan era jove, i me les va facilitar. El paralelisme d'aquesta cançó el trobam a "S'al.lota casadissa" i aquest és un antecedent de la fotonovel·la, ni més ni manco.

**- A través d'aquesta plagueta has anat més enllà. Què més hi has estu-**

**diat?**

- Jo vaig fer una anàlisi de la plagueta i llegint i cercant tot quant he pogut relacionar amb el tema, he fet un mapa conceptual. Allò que havien fet els investigadors era parlar esmentant la literatura oral ho tractava tot i de fet la investigadora Rosa M. Calafat havia estudiat unes cançons d'uns pescadors d'esponges, cançons també en català. L'objectiu ha estat explicar l'emigració utilitzant la poesia oral.

**- Al començament del llibre parles dels etnotextos. Què són?**

- Sí que en parl perquè són molt útils. Es diu etnotext perquè és el coneixement de la realitat a través d'un text generat en aquesta realitat. Allò que s'anàlitz del text no són els components estètics sinó d'altres components, com són els referents.

El o la que va dir "Oh mar blava que ets de trista..." en el seu moment expressava un sentiment de profunda tristor mentre que en una altra situació queda literaturitzat.

**- "El que va dir o la que va dir"... És pot saber si era un home o una dona?**

- Segur, segur... no hi ha res segur. Però jo crec que era una dona. Quan

s'utilitza "mon bé" per referir-se a la persona estimada sol ser una glosadora; això ho vaig estudiar a la meua tesi doctoral. A més, interessa si és home o dona, és rellevant perquè en aquells moments la dona tenia un paper secundari i és important el fet de veure una dona exterioritzant els seus sentiments. Aquesta cançó, segons la tradició oral, és la que cantava na Catalina Homar quan l'Arxiduc se n'anava. Hi ha tot un gènere de poesia amorosa de dones, tot i que la glosadora era minoritària i encara més la que parla d'amor o d'erotisme.

**- Per què has triat aquest vers com a títol?**

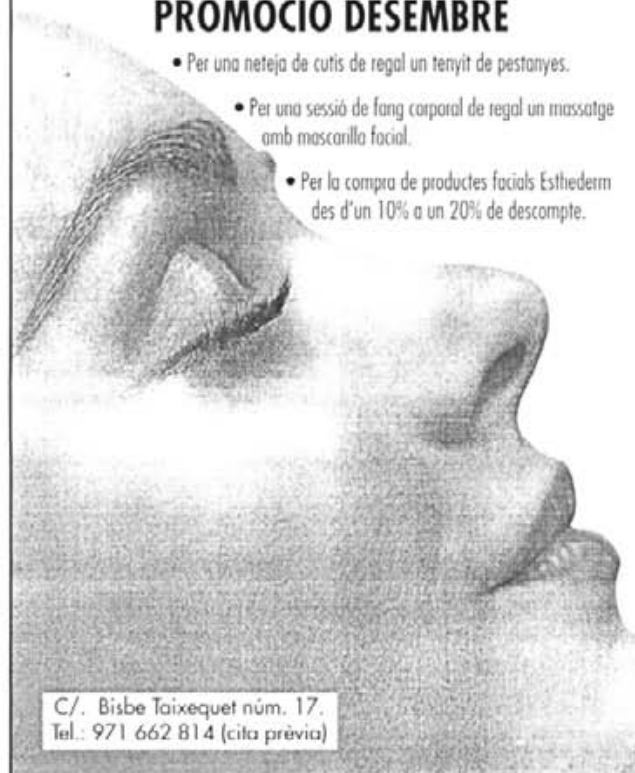
- A mi d'aquesta cançó només m'agrada aquest vers, perquè crec que inconscientment la imatge de la mar cobra un caràcter màgic. La cançó és guapa però aquest vers romp un poc el model del cançoner perquè no sol fer paisatge i aquest no se sol simbolitzar. La poesia oral és més funcional, té una utilitat pràctica i aquest vers, per ell tot sol, ja ho diu tot. La mar és la tragèdia, és la negror, és el no res. ♦

*tina cebrián*  
ESTETICISTA

**Vos desitjam Bones Festes**

**PROMOCIÓ DESEMBRE**

- Per una neteja de cutis de regal un tenyit de pestanyes.
- Per una sessió de fang corporal de regal un massatge amb mascarilla facial.
- Per la compra de productes facials Esthederm des d'un 10% a un 20% de descompte.



C/. Bisbe Toixequet núm. 17.  
Tel.: 971 662 814 (cita prèvia)



**PEUGEOT**

AGENTE OFICIAL

**RAMON NICOLAU, S.L.**



**És més que un número**

C/. MARINA, 104 - TEL. 66 05 21

EXPOSICIÓ I VENDA: C/. MARINA S/N. - LLUCMAJOR

Preparau vosaltres mateixos es vostres  
**LOTS DE NADAL**

Passau i elegiu allò que desitjau,  
licors, vins, whiskys,  
articles de Nadal, etc...

Elegiu la vostra caixa  
o panera de Nadal i la vos enduis,  
o la vos duren allà on volgueu.



Preus de Majoristes

Venda Major i Detall

*Suvilico Balears, S.L.*

MAJORISTA D'ALIMENTACIÓ, BEGUDES I DROGUERIA

C/. Bisbe Roig, 28 (Els Helios) • Telf. y Fax 971 66 41 04 • Lluçmajor

# Quan els avions no cauen

Antònia Font

Reprenem, aquí, el fil d'uns quatre mots, no record ben bé de quants de mesos enrra, en què Miquel Bezars ens explicava que acabava de guanyar el XXXV Premi Marià Vayreda de Narrativa (dels Premis Ciutat d'Olot) amb un recull de contes que, probablement, apareixeria al mercat abans de Nadal. Ara ja som abans de Nadal i el llibre acaba de sortir al carrer de la mà de l'Editorial Empúries, porta per títol: Quan els avions cauen. La presentació de l'obra es feu el dia catorze de novembre a l'Espai Mallorca de Barcelona i anà a càrrec de l'escriptor i periodista Biel Mesquida el qual, suposam, degué conferir-li el seu toc habitual. Nosaltres, ja a Llucmajor, parlarem una estona amb Bezars per tal que ens expliqués breument la concepció de l'obra.

**Quin és el fil conductor que enllaça els diferents contes al llarg del llibre?**

Tots els contes tracten el tema de l'aparença, d'aquella aparença que sovint podem observar en tantes circumstàncies diferents i que ens torna a demostrar que les coses no són mai el que semblen. Però no es tracta de la



mentida, ni de l'aparença usada amb engany; no vull mostrar la realitat, ni una manera de fer o de ser de la humanitat, ni els sentiments, no vull fer un judici del fet de l'aparença... per això el llibre funciona molt per omissió, de tal manera que les coses que no es diuen tenen un paper essencial; hi ha una certa depuració d'informació, una conten-

ció cercada enfront de l'exaltació que poguem trobar en obres anteriors, cosa que, a més, permet que el lector participi del paper fonamental de la creació.

**Com són els personatges que ens presenten aquest cop?**

Els personatges del llibre participen també de l'aparença: trobam personatges que no són el que semblen, altres que fan una cosa i en diuen una altra... personatges que no són malèvols però que en el món de les seves relacions (ja sien familiars, de parella, casuals, etc.) hi distingim aspectes o situacions que mostren aparença, la qual jo em limito a explicar com a simple observador; per això els meus personatges actuen de manera bastant natural, es mouen per amor, odi, passió... fins i tot en aquells que presenten més clarament l'element fantàstic, procur cercar-hi una lògica humana.

Són tretze els contes que podem llegir a Quan els avions cauen, tretze històries que Bezars ens serveix en safata, tretze situacions en què haurem de ser nosaltres qui descobrim o imaginem què és el que sembla i què és el que no sembla. ♦

## Muévete con Renault

Tres pilares muy importantes para que tu vida no se pare:



- Vehículo de Sustitución.
- Menú Amarillo sin cita previa.
- Servicio de Asistencia 24 horas.

Y muchos más servicios a tu disposición:

- Exposición: Vehículos Nuevos y Vehículos Ocasión.
- Servicio Post-Venta: con mecánica, electricidad y carrocería.
- Vehículos de demostración.
- Boutique Renault.



SERVICIOS RENAULT. Nos movemos para que no pares.



RENAULT

Agencia RENAULT  
**BARTOMEU JAUME NADAL, s.a.**

Ronda Migjorn, 123 - Tel.: 971 66 01 40 / 971 66 01 41 - LLUCMAJOR



# MEDIFIATC®

ASSEGURANÇA D'ASSISTÈNCIA MÈDICA

**El que Vostè desitja  
per la seva salut i la de  
la seva família**



- Amb targeta sanitària gratuïta sense cost addicional per visita o servei.
- Tenim un ampli quadre mèdic i ara també a Lluçmajor el Centre d'Especialitats Mèdiques C.E.M.
- Tenim les millors clíniques de Balears.
- Les millors clíniques i centres hospitalaris d'Espanya a més dels millors centres dels Estats Units.
- Revisió ginecològica anual.
- Assistència de tocòleg al part.
- Estada de l'acompanyant a la clínica.
- Consulti'ns si prové d'una altra entitat sobre l'eliminació de carències.
- I moltes més avantatges.

**Treballem per oferir-li  
La Millor Medicina Privada**

Balanguera, 15 baixos  
07011 PALMA DE MALLORCA  
Tel. 971 287 050





## Astronomia popular

Aina Maria Llompart Suau

Joan Ignasi Servera ens parlà sobre astronomia popular. Fou el passat dia 23 a ca s'Hereu, xerrada organitzada pel LLAC. En Joan Ignasi ens ha explicat un poc el contingut de la xerrada.

**D'on ve aquesta afició per l'astronomia?**

No fa gaire que m'hi he aficionat, me'n record que va ser un vespre de finals d'estiu dalt del Puig de Randa, anàrem allà amb els amics i una amiga sabia un poc el nom de les constel·lacions i mirant-ho m'hi vaig aficionar.

**Ha estat difícil trobar els noms populars dels estels?**

Sí, la veritat és que sí. Els he pogut obtenir de dues maneres: fonts orals i fonts escrites. Quant a les fonts orals, la majoria dels noms eren sempre els mateixos i a més em pens que he fet una generació tard, perquè he trobat molta de gent vella que m'ha dit que son pare en sabia molts, però ells ja no se'n recorden. Quant a les escrites, per aquest treball he estat inestimable l'ajut del senyor Sebastià Cardell, el qual em mostrà un llibre d'una obra de teatre d'en Pere d'Alcàntera Penya on un pagès descriu al seu senyor de Ciutat molts de noms dels que vaig poder dir a la xerrada. També he obtingut informació d'en Damià Garcies, sense la imaginació del qual hauria pogut disposar de molt menys noms.

**Com pots associar un nom popular amb una constel·lació o un estel?**

Bé, aquesta és la tasca més complicada de totes: una vegada saps un nom, hi ha poquíssims llocs on el puguis trobar descrit. Gairebé tots els he tret de l'Alcover-Moll, però n'hi ha molts d'altres que ni en aquesta fabulosa obra hi surten. A més, les definicions de l'Alcover-Moll són, des del punt de vista astronòmic, molt pobres. Per això, moltes vegades només et pots basar en suposicions o amb molta d'imaginació (per això en Damià és l'especialista).

Realment hem de pensar que quan un pastor posava un nom a una cons-



tel·lació era perquè realment veia aquella forma, i per tant t'ho pots arribar a imaginar.

**Quines recomanacions faries a les persones que s'hi volguessin iniciar?**

Home, que no esperin trobar-ho tot en un dia. Amb una mica de paciència les coses s'arriben a veure més o manco bé, sobretot si al principi tens qualcú que te guiï. Dissortadament, el poder gaudir de llum elèctrica és un gran diòs avantatge per tots però ha provocat que la il·luminació dels pobles sigui tan gran que ens impedeix veure bé els estels, o pitjor encara, ens estimam més mirar la "tele" que sortir defora i gaudir de l'espectacle. No importa tenir un telescopi, basta amb un parell d'ulls i imaginació.

**Però no es necessita una informació prèvia en astronomia?**

Realment no, pensa que els pastors i mariners que posaven noms als estels no sabien ni què volia dir "astronomia". Ara bé, el fet de saber-ne pot ajudar en segons quins aspectes, perquè saps a quines èpoques de l'any, a quines hores i a quins llocs pots trobar cada constel·lació.

**Què faries per conservar aquests noms populars?**

El que s'ha de fer és divulgar-los i fer-los arribar a quanta més gent millor, que almenys hi hagi la consciència que aquestes paraules hi són, tot té nom, però l'hem oblidat. Si almanco sabem que hi són, potser qualche dia les arribarem a emprar.

**Hi ha algun estel pel que tenguis preferència, que trobis més curiós?**

N'hi ha dos que m'agraden molt: "en Catalí" i "s'Estel des porquers". En Catalí és l'estel més lluent del cel, astronòmicament és Sirius, i és molt cridaner, tant per la seva lluentor, com perquè quan és baix damunt l'horitzó té una lluentor molt característica, variant i de diferents colors. "S'Estel des porquers" es refereix al planeta Venus, que és l'astre més lluent del cel després del Sol i la Lluna. La seva lluentor és gairebé escandalosa. L'estiu que ve el podreu veure amb tota la seva esplendor, no vos ho perdeu!

**Finalment, vols afegir qualche cosa més?**

Simplement convidar tothom a gaudir de l'espectacle que els passa silenciosament per damunt el cap cada vespre. Ajuda molt a obrir la ment i a pensar en 3 dimensions. ♦



**LLucmajor  
Serveis  
Informàtics s.l.**

Domingo Alcalà Martínez

C/ Major, 107 07620 - LLucmajor

E-mail: llucmajorservei@terra.es

www.llucmajorserveis.com

Tel./Fax 971120797 / 609784220

## Coneguem Quart Creixent

Maria del Mar Vanrell

Foto: C. Julià

Quart Creixent és un grup de música tradicional que nasqué ara just fa un any amb la intenció de recuperar temes populars. Al mateix temps, intenten innovar amb cançons que suposin una aportació i renovació en l'àmbit de la música tradicional mallorquina. No cal dir que amb tot això contribueixen a mantenir i difondre aquesta música.

Quart Creixent interpreta, segons les ocasions, dues castes de repertori: de ballada (on s'hi inclouen jotes, boleros, mateixes, fandangos, etc) i de recital (en el qual s'incorporen cançons per escoltar: n'hi ha de típicament mallorquines, algunes de catalanes i fins i tot, n'hi ha d'altres indrets de la Mediterrània). En les dues modalitats de repertori s'interpreten temes tradicionals versionats per ells mateixos i també temes de creació pròpia.

Són sis components: Antònia Rotger (veu principal), José M. Sánchez (guitarra, llaüt, veus i percussions), Eugènia Gallego (guitarra, flautes, percussions i veus), Rafel Beltrán (llaüt, veus i percussions), Maria Victòria Sabater (violí i veus) i Joan Josep Coll (baix i veus). Tots ells tenen contacte amb el món de la música tradicional, perquè molts d'ells han estat membres d'agrupacions folklòriques com a músics o com a balladors.

Això és tan sols una pinzellada, un primer esbós d'aquest grup. Per conèixer més coses d'ells i sobretot de la seva música, decidírem veure'ns després de la seva actuació al Cafè Colón organitzada per Espirafoc i l'OCB, per parlar d'aspectes que ens tocaven a ambdós grups de més aprop: el so, l'estat de salut d'aquest tipus de música, les influències, etc.

Quart Creixent cerca un so propi, un estil particular. Per això utilitzen el recurs de combinar diferents instruments melòdics que guanyen importància segons el tema que s'interpreti o el fragment de la cançó que es vulgui destacar. Els agrada posar ritmes variats i posar esment en les veus (tant principal com segones veus) i en els cors.

Volien fer funcional la seva música i per tant l'acosten passant pel seu propi sedàs temes antics i populars d'arreu de l'Illa. En aquesta línia de treball, ens



oferiran cap el 2003 un disc dedicat a la figura del gran músic Bartomeu Calatayud. Per Nadal tindrem un petit avanç d'aquest projecte: seran cançons nadalenques del mestre Calatayud.

Creuen que la música tradicional gaudeix en l'actualitat d'un bon estat de salut perquè hi ha molts grups de gent jove que fan feina en aquest tipus de música amb moltes ganes de fer-se escoltar. Les institucions estan donant una forta empenta a la música tradicio-

nal, encara que així i tot, falten moltes coses per fer. La música hauria de poder arribar no només a tots els indrets de l'Illa sinó també expandir-se més enllà de les Illes. Són de l'opinió que encara hi ha molta gent que no la valora així com cal.

I amb tot això només cal engrescarlos i agrair-los el fet que haguem pogut tenir la possibilitat de conèixer-los de més aprop. ♦

### VIDEOMATIC IL-LUSIONS

Passeig Jaume III, 2 A (delante estatua Jaume III)

Tel.: 971 12 03 18 - 24 h.: 649 03 19 27

#### Horario:

Lunes, miércoles, jueves y domingo de 17 a 21 h.

Viernes y sábado de 10.30 a 13.30 h. y de 17 a 21 h.

Martes cerrado



### VIDEOCLUB 24 HORAS

VHS - DVD - Videojuegos

Alquiler interior

*Los mejores estrenos a los mejores precios*

### VIDEO JUEGOS

Accesorios • Alquiler consolas • Venta juegos y consolas



### SERVICIOS

Telefonía fija • Internet TV • Banca electrónica • Seguros coches

### ELECTRODOMÉSTICOS

Especialistas en "Cine en casa"

HI-FI - TV - DVD - VHS

Accesorios

## Valors i rendes corporatives, 1828

Sebastià Cardell i Tomàs  
Bartomeu Font i Obrador

El patrimoni municipal era reduït especialment amb immobles i ho era precisament perquè no tenia terres comunes. Aquest comprenia la Casa Consistorial destinada a oficines i Sala Capitular; una casa al carrer de Ciutat, la seu de la Cúria Reial de Batlle, actual peixateria; altra casa, l'hospital, des del segle XV, situada també al carrer de Ciutat; els drets de la plaça que llogava anualment en pública subhasta; la Quartera, de planta baixa, destinada després a carnisseria i peixateria, ubicada a la plaça. També la Universitat posseïa nou accions del Banc Nacional de Sant Carlos, fundat pel rei Carles III, l'any 1782, que a 2.000 reials cada una sumaven 18.000 reials que en moneda mallorquina representaven 1.354 lliures 13 sous i 9 diners.

Tot el que restava de cobrances mitjançant arbitris que podien reduir o extingir els censals era insignificant. Augmentar els impostos de llogar representava una gran dificultat, ja que l'Ajuntament tenia grans despeses i deutes, especialment quant a la partida d'Onofre Aguiló de 3.800 lliures en concepte de forments donats en préstec i a pagar a llarg termini. Coneixem el contingut d'aquest deute per document inserit a un dels nostres articles documentals.

7 de agosto 1828. Dar cumplimiento a la mandado por el M.I.S. Superintendente de Propios y Arbitrios, con órdenes de veinte y ocho Enero y treinta y uno de Julio últimos, relativas a manifestarle con relación circunstanciada, cuáles sean la Propios de esta Universidad, su valor en capital i rédito anual y demás que comprehenden, acordó verificarlo, como lo verificó todo con distincion en el modo y la forma siguiente:

Primo lo es la Casa Consistorial que habita este Ayuntamiento y por lo mismo nada reditúa, su valor en capital se ha calculado en cuatrocientas libras.

Segundo. Otra casa sita en el núm. 9 Manzana Gregorio Clar su valor en capital doscientas libras su rédito anual ocho libras.

Tercero otra casa que sirve de Hospital por lo mismo nada reditúa, su valor en capital docientas libras.

Cuarto. La partida de treinta y seis libras doce sueldos y cuatro dineros censo, que al fuero de 3 por ciento percibe esta Universidad de 56 particulares vecinos de esta villa y su capital 1.221 libras 4 sueldos.

Quinto. Los derechos de la Plaza que se arrenda anualmente y en pública subasta reditúan en este año sesenta y cinco libras y ocho dineros, de lo que no se saca valor en capital por no poderse reducir a punto fijo.

Sexto. La Casa Alhóndiga o cuartera que también se arrenda anualmente y en pública subasta reditúa en este año diez y ocho libras, su valor en capital trescientas cincuenta libras.

Séptimo. Lo son nueve acciones de a dos mil reales cada una, que tiene esta Universidad al Banco Nacional de San Carlos, cuyo capital reducido a moneda mallorquina importa mil trescientas cincuenta y cuatro libras trece sueldos y nueve dineros, los intereses se ignoran.

Octavo. Esta Universidad no tiene tierras de ninguna especie, ni más fincas que las arriba expresadas.

Y por último habiendo este Ayuntamiento tenido en consideración los medios o arbitrios que podría adaptar para la redención o extinción de los censos pasivos a que queda obligada esta Universidad y habiendo tenido presente que el derecho de la

Plaza, tiendas de abacería y de consumos de vino y aguardiente ya se hallaban cargados con los arbitrios de los voluntarios reales, por lo que al parecer no puede valerse de otro, sino del aumento de talla y aún con grande dificultad, porque esa ya se halla extraordinariamente cargada por motivo de los excesivos gastos y deudas que se han pagado y aún se han de pagar, particularmente a Onofre Aguiló la partida de 3.800 libras a cuyo pago queda condenada esta Universidad por la sentencia de la Real Audiencia y de la que tiene concedida moratoria a razón de docientas libras cada año, por lo que atendiendo a la que va expresado ha venido a resolver y proponer a Vs. al mismo aumento de la talla, que se tira por derrama para pagar dichas 200 libras de moratoria al referido Onofre Aguiló, pues cubierta que sea esta deuda, que segun el orden y plazos de dicha moratoria quedará verificado y cumplido dicho pago cerca del año 1846 y así después de cumplido el mismo, sin ninguna alteración siguiendo la misma derrama, se podrían fácilmente con el tiempo reunir fondos para redimir los censos que presta esta Universidad. Mas si al interin que se cubre la deuda del referido Aguiló, por casualidad u otro incidente se minorase el excesivo gasto de los pobres presos y veredas, que ha sufrido y sufre esta Universidad, podría aplicarse el sobrante que resultase en la redención o extinción de dichos censos.

AMLL. Llibre d'Actes de 1827-1834, 44 r-v, 44v-45 ♦

38



**FONTANERIA LLUCMAJOR S.L.**

Instal·ladora Autoritzada núm. 375

**Instal·lacions sanitàries - Calefacció  
Piscines - Aire condicionat**

*Amb calefacció i aigua  
calenta sanitària*

*Si teniu qualque problema  
cridau-nos.*

*Estam al vostre servei*

C/. Ciutat, 14 - Tels.: 66 00 53 - 659/17 05 70  
Llucmajor





# Cuina Tradicional

Antònia M. Bonet

De veritat que el més gran tresor que es pot posseir és la família, i quan arriben els néts, es pot assegurar que ja hem tocat amb un dit en el cel.

Si no fos per la família i tot allò que l'envolta, com podríem abordar el primer Nadal del segle XXI?

El panorama és desolador: Països sencers, amenaçats constantment, tant físicament com psíquica, innocents massacrats, venjances, infants famèlics mancats d'assistència total i un llarg etcètera de barbaritats que es cometen arreu del món.

Res no ha canviat. No és "La Pau Octaviana", l'únic espai d'imbel·ligerància d'ençà del més gran esdeveniment de l'"Era Cristina"?

A continuació descriuré el començament i el final d'un dinar o sopar de festa; entre l'un i l'altre hi caben infinitats de plats que estic segura que realitzau de manera extraordinària.

Bones festes

Vet aquí un plat de luxe, de festa:

## SOPES D'AMFÓS I VERDURES

Per començar es prepara un brou de peix de la següent manera: saltejam dins un dl. d'oli d'oliva dues pastanagues, una ceba, dos porros i una branqueta d'api; en quedar ros s'afegeix 1 1/4 l aproximadament d'aigua, 2 quilos d'amfós i la sal necessària. Es bull i es cola el brou. El peix es desproveeix de pell i d'espines i es reserva.

A part, es preparen dins una cassola: 4 porros, un cor de lletuga, 4 grells, un manadet d'espinaçs, 200 g. de mongetes verdes, 5 carxofes, uns fils de safrà i dues dotzenes d'espàrrecs silvestres (totes aquestes verdures trinxades en trossos ben petits).

Continuarem, posant a l'olla 150 g. de pèsols desgranats, i 150 g de besonets de faves molt tendres, 6 petits brotets de col-i-flor, unes fulles d'herba-sana, pebrebò i una cullerada de pebrebò.

Es cobreix amb el brou bullent, 1/2 d'oli i es fa coure a foc fort uns minuts, els suficients perquè les verdures siguin lleugerament cuites (allò que en termes culinàries es diu "al dente").

En darrer lloc, es disposen dins la sopera: sopes de pa blanc, bescuitades al forn, 3 ous bullits durant 9 minuts, pelets i dividits en quatre trossos, el peix que tenim preparat, dues cullerades de julivert i dos alls trinxats. Es rega abundantment d'oli verge d'oliva i s'escalfa amb el brou i les verdures.

## Massapà

- 800 g. de sucre en pols
- 1 quilo d'ametlles pelades i mòltes, molt fines
- 1 ou sencer i 3 vermells d'ou
- 250 g. de pinyons
- 150 g. de carabassat
- ou batut per pinzellar

Mesclem i pastarem, fins aconseguir una barreja fina i homogènia, el sucre, les ametlles, l'ou sencer i els tres vermells d'ou.

Donarem a la pasta forma de pa allargat, introduint el carabassat enmig, com a farciment. Recobrirem de pinyons i pinzellarem amb l'ou batut. Introduïrem la peça de massapà dins el forn i la gratinarem uns minuts. ♦



**FRANCO MÒJER**  
INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES

Instal·lador autoritzat per la D.G.I.

Instal·lacions i reparacions Elèctriques

- |                      |               |
|----------------------|---------------|
| ● Il·luminació       | ● Antenes     |
| ● Aire condicionat   | ● Megafonia   |
| ● Energia Solar      | ● Telefonía   |
| ● Porters automàtics | ● Línies B.T. |
| ● Reformes           | ● Manteniment |

C/. Ramon Lull nº 33 - Lluçmajor 07620  
Tel.: 971 660 918 - Fax: 971 660 281  
Mòbil: 629 270 307

**URGÈNCIES ATESES EN 24 H.**

*Forn de Pa - Pastisseria*



C/. Major, 79  
Tel. 971 66 09 45  
(Lluçmajor)

Li oferim el  
nou servei de  
buffets a domicili  
(freds i calents)



FIAT STILO 3 PUERTAS

FIAT STILO 5 PUERTAS

1.6 16v	Cilindrada 1.596 cm <sup>3</sup> 103 CV-CE a 5.750 r.p.m. 14,8 kgm-CE a 4.000 r.p.m.	DYNAMIC		ACTIVE	DYNAMIC	
1.8 16v	Cilindrada 1.747 cm <sup>3</sup> 133 CV-CE a 6.400 r.p.m. 15,6 kgm-CE a 3.500 r.p.m.	DYNAMIC			DYNAMIC	
2.4 20v	Cilindrada 2.446 cm <sup>3</sup> 170 CV-CE a 6.000 r.p.m. 22,5 kgm-CE a 3.500 r.p.m.		ABARTH			ABARTH
1.9 JTD	Cilindrada 1.910 cm <sup>3</sup> 115 CV-CE a 4.000 r.p.m. 25,9 kgm-CE a 2.000 r.p.m.	DYNAMIC		ACTIVE	DYNAMIC	



**FIAT**

SERVEI OFICIAL:

**TALLERS CAÑELLAS - ROTGER**

C/. Hispanitat, 19 - Tel.: 971 66 06 47 - Lluçmajor



## Hem fet tancar Can Set

L'Ajuntament de Llucmajor, governat pel Partit Popular, ha aconseguit el tancament definitiu de l'abocador de les pedres de Can Set, després de vuit mesos de lluita amb el Govern Balear. No obstant aquest triomf polític, que és el triomf del poble llucmajorer, el Partit Popular es manté indignat amb l'actitud d'un president del Govern, Francesc Antich, que era conseller del CIM a la passada legislatura i coneixia perfectament la temàtica de Can Set, i no va ser capaç de resoldre el problema llavors, ni ho ha estat ara. Antich ha intentat enganyar el batle de Llucmajor, Lluç Tomàs, amb promeses incomplertes de la provisionalitat de l'abocador, de triatge dels enderrocs, de control de la combustió i de regeneració de la zona, i només ha claudicat quan l'Ajuntament en Ple li ha exigint aquest tancament.

Des del Partit Popular de Llucmajor demanam responsabilitats pels mals físics i psíquics que s'hagin derivat de la inoperància i caparrudesa de les actuals autoritats autonòmiques. Els llucmajorers, areners i cadeners perjudicats per la mala gestió d'aquest Govern del Pacte d'Esquerreres no tenen perquè oblidar el que els ha fet passar durant tant temps aquest grup d'ineptes, que varen reobrir Can Set dos dies després que el batle el tancàs.

"Això és el que diu la portada del "PREGONER" n.1 del passat mes d'abril. Full informatiu del PARTIT POPULAR local"

A l'abocador de Son Gall fa uns dos mesos hi va haver un petit incendi.

L'alarma es va disparar tant pels veïnats, que durant anys havien denunciat l'emplaçament i els materials que en ell s'hi tiraven sense el triatge adequat, com pels polítics. Es va especular referent a si s'haurien cremat certes matèries de "desbroce". S'havien de prendre mesures perquè això no tornàs succeir.

Un mes després (9-XI-01) hi va haver un altre incendi. Aquest de gran envergadura. L'acumulació de matalassos i altres materials inflamables que com a l'abocador de Can

Set no havien estat degudament seleccionats feren molt difícil l'extinció. Davant la impossibilitat dels bombers per sufocar-lo es va haver de recórrer a l'ajuda d'helicòpters contra incendis. Es va haver de tallar el camí de S'Àguila i Cas Busso i al dia següent, controlat, encara cremava.

Comparant els fets ens podríem demanar:

- ¿No va ser capaç, el regidor responsable de la gestió de l'abocador, de resoldre el problema llavors ni ho ha estat després?

- ¿Va intentar enganyar el batle de Llucmajor, -i al poble- amb promeses incomplertes?

- ¿Demanarà, el Partit Popular, responsabilitats que s'hagin derivat de la inoperància i caparrudesa de les actuals autoritats municipals?

- ¿Tendran els llucmajors, perjudicats per la mala gestió d'aquest Govern del pacte de "Dreta-Asociación Social Independiente", perquè oblidar el que els han fet passar aquest grup d'ineptes?

Moralina que podem treure dels refranys populars:



REPARACIONES EN GENERAL DE AUTOMÓVILES, MOTOCULTORES, MOTOSIERRAS, MOTOBOMBAS, CORTACEPED, ETC...

TALLER AUTORIZADO

PEDRO NOGUERA  
ENSEÑAT



Calle Ripoll, 30 - Tel. y Fax: 971 66 22 13 - 07620 Llucmajor (Mallorca)

### CENTRE OPTIC EXPOLENT



C/. Sant Cristòfol, 30  
Tel. 44 13 74  
S'ARENAL



Col·lecció  
Hivern 2001

Pl. Espanya, 39 - Telf. 12 10 00 - 07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

"No tiris pedres a la teulada de l'altre si la teva és de vidre".

"El pore deia orellut a l'ase"

"Com els de Sineu, veuen la palla als ulls dels altres però no veuen la biga al seu". ♦

## Decrets de Batlia del Ple de novembre

- Han adjudicat a l'empresa **Thomas i Rigo Serveis S.L.** de Calvià, la Organització del "Trofeo Futbol Playa 2001" per 1.000.000 de pessetes i **AFIRE SPORT SOC. COOP. LIMP.** ha cobrat 642.000 PTA per l'organització del torneig de bàsquet Ciutat de Lluçmajor. **SAVIA PRODUCCIONES Y EVENTOS** ha rebut 1.312.000 PTA per la realització del NIVEA SUN BEACH TOUR.

**D. A. Sport, S.L.** 110.049 PTA per material esportiu.

- A **Feria Service S.L.**, li han adjudicat el lloguer i muntatge de les tribunes per a les exhibicions eqüestres de les Fires per 1.995.200 pessetes, i per l'espectacle de doma 1.660.000 PTA a **Jacobo Guerra Llorden**.

- A **Holding Cabot Cel, S.L.** li han adjudicat la Prestació de Servei d'assistència social per 1.249.364 PTA.

- L'empresa **Sol i Ombra, C.B.** ha estat contractada per arreglar la teulada i altres treballs a la Residència, per 3.922.412 PTA a més de cobrar 549.399 PTA per altres feines.

- **Argei Assessors** cobrarà 1.040.726 PTA pel muntatge de la pista d'esports alternatius al Lluçmajor 2001.

- **TAO-Tècnics en automatització d'oficines S.A.**, ha cobrat 3.664.707 PTA per vuit factures del mes de setembre de software i subministraments informàtics i a **Gestión de servicios informáticos S.A.** li han adjudicat la contractació d'Equip informàtic divers per 997.565 PTA.

- Sembla ser que l'equip de govern està molt interessat en la publicitat radiofònica, la **SER** (Sociedad Española de Radiodifusión S.A.) ha cobrat tres factures del mes de juliol per 251.924 PTA per publicitat de festes populars i el senyor **Vicente Clavijo Oliver** cobrarà 800.400 PTA per la transmissió en directe de dues hores de ràdio dedicades a ses Fires.

- De festa en festa i de bot en bot! Aquest mes ens ha costat als llucmajorers la friolera de: 8.712.250 pessetes.

I les necessitats essencials del poble, quan? ♦



Servei de begudes  
i menjars de qualitat  
a bon preu

Avda. Carles V  
Tel. 66 11 17



# SEMAR

## Industries Semar, s.a

C/. Tomàs Moserrat, 6 - 8  
Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

DISTRIBUCIONES



La Sirena, S.A.

- Embolits
- Cuixols
- Formatges

Avda. Carles V, s/n Tel. 66 23 11 (Lluçmajor)

## RECREATIU

\*venda anticipada:  
Sa Llibreria, C/ font, 15

es ferreret presenta

## ANOMÉ

UN  
CONTE  
AFRICA

12 de desembre funcions especials per a centres escolars. Informació: 921 120 154

## The Filth and the Fury

A SEX PISTOLS FILM  
LA ABEJA MAYA SKOKS AL REI+ANTHONY SMITH  
divendres 14 h

\* 20 i 21 de desembre funcions especials per a centres escolars.  
divendres 21 h

## Somni d'una Nit d'Estiu

William Shakespeare

## EL GALLINER

## DEIXA'T ANAR+EREGATS

diumenge 16 20 h

## \*RIKI LÓPEZ

dissabte 22 22 h

CANTA HUMOR







# Esports

*Bàsquet  
Club Joventut Lluçmajor*

## Equip: Mini Femení



Guillem Oliver  
Foto: C. Julià

ragues; l'entrenador és en Xavier Mo-

Procedents de l'Escoleta de Bàsquet de l'any passat més dues jugadores noves d'enguany formen un total d'onze nines que s'estan aplicant en aquest esport i van aprenent en el joc, poc a poc, tot el que els resultarà necessari per afegir a les seves aptituds personals i així completar la seva personalitat esportiva.

Han jugat, a hores d'ara cinc partits, tots guanyats, de manera que van al cap davant en la classificació del seu grup. Ho han fet molt bé i les persones que les envolten n'estan contentes perquè han vist que s'han esforçat en aprendre i posar en pràctica allò après. Elles són: Aina M<sup>a</sup> Oliver, Aina Mesquida, Neus Puigserver, Xisca Maimó, Marian Salines, Antònia Sastre, Ana Puigserver, M<sup>a</sup> Teresa Rubio, Catalina M<sup>a</sup> Oliver, Marina Alcalà i Joana Mo-

ragues i el seu delegat i segon entrenador en Joan Oliver.

Totes són de primer any o sia que l'any que ve tornaran a jugar juntes en la mateixa categoria; això és bo en el sentit que podran jugar més compenetrades i en canviar de categoria ja duran l'escola suficient com per fer bons papers.

En Xavier diu que s'estan obtenint bons resultats perquè hi ha bona coordinació i que s'estan aplicant les directrius esportives que vénen dades pel Club a través de Joan Noguera i Joan Oliver i que les jugadores ho assimilen perfectament. Hi ha entrenament els dilluns, dimecres i divendres, que consisteix sempre en els quatre punts bàsics: 1) encalament, 2) aprenentatge de tècnica amb jocs, 3) gaudir aprenent, 4) refredament mitjançant estiraments. En els jocs que es solen fer es tracta de prendre posicionament dins la pista sense perdre de vista la cistella ni les jugadores, possibles receptores de la pilota, intentant que cada una aprengui a fer la jugada completa a efectes de poder ocupar qualsevol lloc, en una paraula fer joc individual, que és el que els va bé. El demés, ja ho aprendran. Clar que sí! ♦

43

## EURO - IDIOMAS *Lluçmajor*

*Apreneu idiomes amb grups molt  
petits amb professors amb experiència  
nadius i llicenciats*



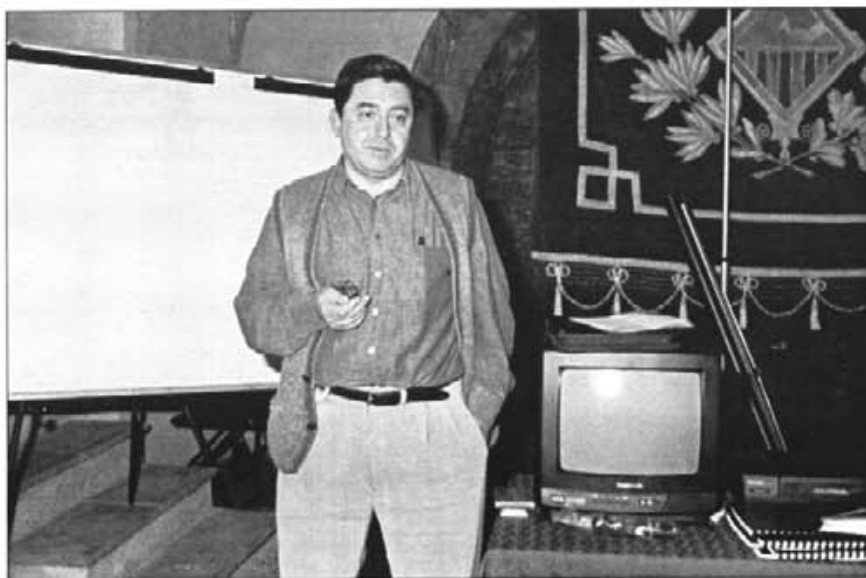
Acadèmia d'Idiomes  
Carrer Rei Jaume II, 48 • Lluçmajor • Tel. 66 11 33

## Curs de caça a Lluçmajor

Aquest curs va ser organitzat per la Conselleria de Medi Ambient del Govern Balear, amb la col·laboració amb l'Ajuntament de Lluçmajor, la Federació balear de Caça i la Societat federada de Caçadors de Lluçmajor. Va tenir una durada de sis hores, entre els dies 26 i 27 d'aquest passat mes de novembre, al casal de Ca s'Hereu.

El dia 26 va començar amb la inauguració del curs a càrrec de D. Joan Mayol Serra, Cap del departament de Medi Ambient del Govern Balear. Un cop inaugurat el curs es varen tractar tres temes importants com són la Biologia de les espècies cinegètiques, espècies protegides-reconeixement i normativa, i normativa nacional i europea. La jornada va finalitzar amb un col·loqui. Els temes varen ser exposats pel biòleg D. Ignacio López Coronado, tècnic de l'empresa "Guinea i Coronado SL", Consultora de caça i natura.

El dia 27 la primera ponència va anar a càrrec de D. Sebastià Jaume Muñoz Maldonado, tècnic de la Con-



Joan Mayol, Cap del departament de Medi Ambient del Govern Balear

selleria de Medi Ambient del Govern amb el tema "Normativa autonòmica", per continuar amb un tema referit a arts tradicionals com és la perdiu amb reclam. Aquest fou tractat per D. Joan

Miralles Julià, caçador i propietari de la granja cinegètica de Son Bascós. Per acabar, dos temes més: "Ètica del caçador" i "Gestió cinegètica", a cura de D. Ignacio López Coronado. ♦

### FUNERÀRIA Ca'n Pere Antoni SUCCESSOR DE TOMEU BLANCH "PORTASSA"

## SERVEI 24 HORES

Telèfons: 971 620 129 - 606 946 712

Fax: 971 141 008

### SERVEIS:

Particulars

Tramitacions trasllats fora del terme de Lluçmajor  
Incineracions (Palma i Bon Sosec)

### COMPANYIES:

Finisterre • Ocaso-Inca (Ag. 197) • Sta. Lucia  
Previsora • Lloret • NorteHispania

Domicili: C. Joan Mesquida, 10 (Santa Maria)



# Entre noltros

## Naixements

- Catalina Maria Rodríguez Gelabert, filla de Francisco i Catalina, nasqué el 19-10-01.
- Guillem Llompart Ballester, fill de Guillem i Maria, nasqué el 30-10-01.
- Alma Nahir Wayar Bustamante, filla de Juan Carlos i Carolina Paola, nasqué el 28-10-01.
- Laura Maria Martos Maestre, filla de Ginés i Ascensión, nasqué el 31-10-01.
- Sebastià Rubí Grimalt, fill de Sebastià i Petra, nasqué el 31-10-01.
- Silvia Medina Capó, filla d'Angel i Francisca Africa, nasqué el 7-11-01.
- Nerea Galindo Westerhof, filla de Javier i Yolanda, nasqué el 26-10-01.
- Lucía Flores Sendra, filla de Juan i Susana, nasqué el 10-11-01.
- Rafael Aguilera Fuentes, fill de Rafael i Rosa, nasqué el 2-11-01.
- Neus Ferragut Ferrer, filla d'Antoni i Gloria Maria, nasqué el 8-11-01.
- Ernesto Felipe Nieto Rayó, fill de Felipe i Catalina Immaculada, nasqué el 24-10-01.
- Maria del Mar Febrer Sastre, filla de Nicolás i Margarita, nasqué el 14-11-01.
- Juan Antonio Cobo García, fill de Juan Antonio i Isabel, nasqué el 18-11-01.
- Paula Lluís Pedregosa, filla de Juan i Isabel, nasqué el 24-11-01.
- Ismael Vanrell Ramos, fill de Miquel i Aida Esther, nasqué el 23-11-01.
- Paula García García, filla de Vicente Javier i Nuria, nasqué el 21-11-01.

## Matrimonis

- Josep Nadal Puig i Margalida Moyà Julià, es casaren el 21-7-01 al Convent de St. Bonaventura.
- Cecilio Martínez Herrera i Maria Dolores Reina Quintana, es casaren el 13-10-01 al Convent de St. Bonaventura.
- Bartolomé Ferrà Burgada i Leila Roustamora, es casaren el 2-11-01 al Jutjat de Pau.
- Maties Monserrat Garcías i Margalida Pons Llinàs, es casaren el 3-11-01 al Convent de St. Bonaventura.
- Jaume Burguera Burguera i Margalida Mascaró Vila, es casaren el 3-11-01 a l'església de Ntra. Sra. de Gràcia.
- Bartomeu Bennassar Bernat i Coloma de los Àngeles Cañellas Barceló, es casaren el 27-10-01 a l'església de Ntra. Sra. de la Lactància (S'Arenal).
- Eduardo Fernández Ortega i María del Carmen Grech Monacada, es casaren el 9-11-01 al Jutjat de Pau.
- Joan Nadal Nicolau i Delphine Geoffroy, es casaren el 16-11-01 al Jutjat de Pau.
- Jaume Vicens Forteza i Maria Vidal Oliver, es casaren el 10-11-01 al Convent de St. Bonaventura.
- Mario Zamora Bernal i Maria Antonia Cañellas Aranda, es casaren el 23-11-01 al Jutjat de Pau.
- Antonio Moreno Albadalejo i Gabriela Chavarro Silva, es casaren el 23-11-01 al Jutjat de Pau.

- José Alvaro Romero Barberán i Mihaela Mihut, es casaren el 23-11-01 al Jutjat de Pau.

## Defuncions

- Bruce Norman Unwin Simson, morí el 19-10-01 als 88 anys.
- Bartomeu Vicens Vidal, morí el 26-10-01 als 88 anys.
- Miguel Corral Gutiérrez, morí el 29-10-01 als 73 anys.
- Catalina Riera Martí, morí el 4-11-01 als 95 anys.
- Wilfried Kurt Schaefer, morí el 21-10-01 als 59 anys.
- Pau Salvà Barceló, morí el 15-11-01 als 98 anys.
- Antònia Puigserver Mulet, morí el 16-11-01 als 68 anys.
- Catalina Puig Sastre, morí el 19-11-01 als 91 anys.
- Margalida Oliver Taberner, morí el 20-11-01 als 97 anys.
- Josep Manresa Grimalt, morí el 24-11-01 als 92 anys.
- Joan Mòjer Julià, morí el 25-11-01 als 93 anys.
- Rufina Martín Dionisio, morí el 26-11-01 als 85 anys.

**Dades facilitades per l'encarregat del Cementeri Municipal de Lluçmajor, Joan Lascolas, referides als enterraments efectuats entre 31 d'octubre i el 27 de novembre.**

- 31 d'octubre. Bartomeu Reus Fullana, morí als 76 anys.
- 3 de novembre. Jaume Garau Salvà, morí als 82 anys.
- 4 de novembre. Catalina Riera Martí, morí als 95 anys.
- 10 de novembre. Francisca Cañellas Mut, morí als 66 anys.
- 10 de novembre. Maria del Carmen de Haro de la Rosa, morí als 49 anys.
- 14 de novembre. Maria Adrover Puig, morí als 85 anys.
- 14 de novembre. Antoni Vicens March, morí als 62 anys.
- 15 de novembre. Pau Salvà Barceló, morí als 98 anys.
- 16 de novembre. Enrique López Leon, morí als 65 anys.
- 16 de novembre. Antonia Puigserver Mulet, morí als 68 anys.
- 20 de novembre. Catalina Puig Sastre, morí als 91 anys.
- 20 de novembre. Margalida Oliver Perelló, morí als 87 anys.
- 20 de novembre. Margalida Oliver Taberner, morí als 97 anys.
- 21 de novembre. Maria Cabot Cabot, morí als 70 anys.
- 24 de novembre. Josep Manresa Grimalt, morí als 92 anys.
- 25 de novembre. Joan Mòjer Julià, morí als 93 anys.
- 26 de novembre. Julian Cunill Alemany, morí als 72 anys.
- 26 de novembre. Rufina Martín Dionisio, morí als 85 anys.
- 27 de novembre. Miguel Vidal Oliver, morí als 53 anys. ♦

**PERRUQUERIA  
PUIGSERVER**

C/. Orient, 8 - Tels. 66 20 08 - 64 05 14 (Lluçmajor)



# Passatemps



# Pes forat d'es moix

## Sopa de lletres

Llorenç Mascaró

11 Insectes

L	J	I	B	O	D	M	A	T	N	E	S	P	A	S	L
I	A	P	O	P	T	N	Y	O	Z	L	Y	S	S	P	L
B	A	L	S	M	P	A	N	S	L	A	F	Z	U	I	O
E	T	A	S	U	O	M	A	I	S	D	E	Ç	T	F	A
L	I	H	A	S	P	T	R	S	E	S	A	T	I	A	N
S	T	A	T	S	O	G	A	L	L	E	T	P	R	J	E
B	A	D	L	N	A	J	P	B	A	B	L	E	T	L	U
I	N	T	I	S	I	B	A	M	A	M	O	L	A	R	A
M	I	R	A	L	A	T	O	N	E	R	J	A	M	O	T
F	O	R	M	I	G	A	O	G	F	R	A	U	L	N	L
B	S	S	T	O	C	L	I	A	R	P	I	C	C	I	O
S	N	A	C	I	L	L	X	R	Q	B	A	T	S	M	V
A	O	N	I	A	S	M	A	I	N	O	R	P	C	E	T
R	M	E	P	E	G	P	O	R	N	A	C	I	S	O	U
R	I	A	M	A	T	I	E	M	A	X	O	P	L	H	Y
A	P	Q	U	L	J	A	U	T	U	X	A	M	O	L	I

Solució del mes passat

- Transportador - Compàs - Escaire - Tiralínies - Regle  
- Cartabó - Carbonet - Bigotera - Esfumí ♦



Aquest no és un "punt verd", és un "punt negre". Almenys per als veïns de l'antiga "Placeta des Pins". ♦

46

## Cursos Intensivos de

2 Horas  
diarias

# ALEMÁN - INGLÉS

## ESPAÑOL (para extranjeros)

**Profesores nativos - Grupos reducidos**

**Plazas limitadas - Todos los niveles**

**Cursos: del 10 de enero al 21 de febrero de 2002**

**LLUCMAJOR**

**Idiomes Europa**

**Tel. 616 403 800**



**Feis les vostres compres  
de Nadal a temps.  
Vegeu els nostres assortits  
de torró i provau  
la nostra marca**

C/. Nicolau Taberner, 39 - Tel. 971 66 90 99 (Llucmajor)

47

## CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Medicina General  
Pediatría  
Cardiologia i Aparell Respiratori  
Neurologia  
Aparell Digestiu  
Anàlisis Clíniques  
Cirurgia General  
Nutrició i Dietètica  
Dermatologia  
A.T.S. (Infermeria)  
Psiquiatria  
Psicologia  
Ginecologia i Obstetrícia  
Angiologia i Cirurgia vascular



**HORARI:**  
de les 9'00 h.  
a les 21'00 h.

**IMEQBA  
CAN PLANAS**

Clínica Dental  
Odontologia  
Medicina Estètica  
Ortodòncia  
Maxilo Facial  
Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica  
Ortopèdia  
Rehabilitació i Fisioteràpia  
Oftalmologia  
R.X. Radiologia ...  
Ecografies  
Otorrinolaringologia  
Podologia  
Centre Auditiu  
Urologia

**ASSEGURANCES:** AXA - ADESLAS - AGRUPACIÓ MUTUA - ASISA - IMECO CAJA SALUD  
MEDIFIATC - GROUPAMA - NOVOMEDIC - ONCE - D.K.V. PREVIASA - SANITAS - VITALICI  
L'ALIANÇA - WINTERTHUR - LA BOREAL - L'ESTRELLA - ALLIANZ-RAS - MUTUA GENERAL DE CATALUNYA  
**MUTUA D'ACCIDENTS:** FIMAC - FREMAP - ASEPEYO - MAZ - MUTUA UNIVERSAL

Plaça d'Espanya, 56 - Tel.: 971 12 00 64 - Fax: 971 120 426 - C/. Ciutat, 12 - Tel.: 971 12 00 21



# SEAT

**Rubí Automóviles  
Llucmajor, S.L.**

Ctra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

## seatleon



NUEVO  
LEON

AUTO - ELÈCTRIC  
*Barcelo*

S.L.

AlliedSignal  
AUTOMOTIVE  
**Bendix®**



Ronda Ponent, 27 - Tel. 66 01 70

**Radio Telèfon ● BLAUPUNKT**



No te despistis,  
te pot sortir car!!!